

รายการอ้างอิง

- ก่อ สวัสดิ์พานิชย์ . อีสานเมื่อวันวาน . พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
เรือนแก้วการพิมพ์ , 2534 .
- จารุวรรณ ธรรมวัตร . ฃญาบทกวีชาวบ้าน . กาศ์สินธ์ : จิตภันท์การพิมพ์ , 2526 .
- จารุวรรณ ธรรมวัตร . บทบาทหมอลำต่อสังคมอีสาน . วัฒนธรรมพื้นบ้าน :
ศิลปกรรมเล่ม 2 . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
, 2536 .
- จารุบุตร เรืองสุวรรณ , พงษ์ท่าน . วรรณกรรมพื้นบ้านภาคอีสาน ใน พระอริยานุวัตร
นักปราชญ์อีสาน . กรุงเทพมหานคร : ไตรรงค์การพิมพ์ , 2524 .
- จิตร ภูมิศักดิ์ . ลักษณะของภาพยกลอนแห่งชนชาติไทย ลาว ในโองการแข่งน้ำ และ
ข้อคิดใหม่ในประวัติศาสตร์ไทย ลุ่มน้ำเจ้าพระยา . กรุงเทพมหานคร :
เจริญวิทยาการพิมพ์ , 2524 .
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , คณะอักษรศาสตร์ , ภาควิชาประวัติศาสตร์ . "เอกสารการ
สัมมนาทางวิชาการเรื่องประวัติศาสตร์สังคมและวัฒนธรรมของชาติไท 14 –
15 มกราคม 2541 . (อัดสำเนา)
- ชอบ ดีสวนโคก , รองศาสตราจารย์ และคณะ . กลอนลำรัษาคนป่วยตาบอด ของ
นางดาว พานโน วิจัยโดย นายแพทย์เดวอน ยินตัน : นักวิจัย จิตแพทย์
มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด แมตซาซูเซต สหรัฐอเมริกา . ม.ป.ท. : ม.ป.ป. ,
2539 . (อัดสำเนา)
- ดวงเดือน บุญยาว . แนวคิดและฮีตคองทำวฮู่่งทำวเจ็อง . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มติชน , 2540 .
- ดำรงศรีชานูภาพ , กรมพระยา . นิทานโบราณคดี . กรุงเทพมหานคร :
ศิลปบรรณาการ , 2511 .
- เต็ม วิภาคย์พจนกิจ . ประวัติศาสตร์ลาว . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2540 . .

- ธนาคารไทยพาณิชย์ . สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคอีสาน . ใน วโรกาสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี ทรงพระเจริญพระชนมายุ 40 พรรษา ในปี พ.ศ. 2538 . กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง , 2539 .
- ธวัช ปุณโณทก . วรรณกรรมอีสาน . กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์ , 2512 .
- ธวัช ปุณโณทก . ความเชื่อพื้นบ้านอันสัมพันธ์กับวิถีชีวิตในสังคมอีสาน . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2536 .
- นิธิ เอียวศรีวงศ์ . วัฒนธรรมเจริญธรรมไทย . วารสารวัฒนธรรมไทย (กรกฎาคม 2541) .
- บุญช่วย อัดถากร . ประวัติศาสตร์อีสานและเมืองมหาสารคามและผลงานต่างๆ . ใน พระราชทานเพลิงศพนายบุญช่วย อัดถากร 3 กันยายน 2522 . ม.ป.ท. : ม.ป.ป . , 2522 .
- บุญเลิศ จันทร . แคนดนตรีพื้นเมืองภาคอีสาน . กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์ , 2531 .
- ประชุมพงศาวดาร เล่ม 7 ภาคที่ 1 และ 2 . กรุงเทพมหานคร : อักษรสัมพันธ์ , 2506 .
- ไพบุลย์ แพงเงิน . กลอนลำภูมิจปัญหาของอีสาน . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์ , 2524 .
- ภิญโญ จิตต์ชอบ . ความเชื่อ . ใน วัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติความเชื่อ , หน้า 67 . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2536 .
- มณี พยอมยงค์ . ความเชื่อของคนไทย . วัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติความเชื่อ . กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2536 .
- รำเพย ไชยสินธุ์ . วรรณกรรมอีสาน . เลข : รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์ , 2537 .
- วิจิตร ขอนยาง . การศึกษาประเพณีจากวรรณกรรมนิทานพื้นบ้าน วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม , 2532

- วิโรจน์ หีบแก้ว . ประวัติศาสตร์อีสานบริเวณลุ่มน้ำชีตอนกลาง ระหว่าง พ.ศ. 2325 – 2443 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . 2539 .
- ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม . แอ่งอารยธรรมอีสาน . กรุงเทพมหานคร : พิมพ์พิมพ์รุ่งเรือง , 2533 .
- ศิวา วีระวงศ์ . ประวัติศาสตร์ลาว . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์รุ่งเรือง , 2539 .
- สนอง คลังพระศรี . หมอผีกับหมอแคน . วารสารศิลปวัฒนธรรม (มิถุนายน 2541)
- สวาท ศรีเคน . ประวัติพระปิ่นมิ่งมงคลและประวัติหมู่บ้าน – วัด – โรงเรียน . (ม.ป.ท. , ม.ป.ป.) (อัดสำเนา)
- สวาท ศรีเคน . เอกสารประวัติตำบลพระยีน อ.พระยีน จ.ขอนแก่น . (ม.ป.ท. , ม.ป.ป.) (อัดสำเนา)
- สาธารณสุข , กระทรวง . เอกสารชุมนุมแพทย์แผนไทยและสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 2 . 28 พฤษภาคม – 6 มิถุนายน 2541 . (อัดสำเนา)
- สำเร็จ คำโหมง , รองศาสตราจารย์ . ดนตรีไทยภาคอีสาน หนังสืออมรดกอีสาน . ภาพสีนรุ้ : ประสานการพิมพ์ , 2535 .
- สุรัตน์ ไอสถานุเคราะห์ . เมืองขอนแก่น . กรุงเทพมหานคร : มังกรการพิมพ์ , 2539 .
- หทัย หทัยภิรมย์ . วิทยาสาร . กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช , ม.ป.ป. .
- หม่อมอมรวงษ์วิจิตร (ม.ร.ว. ปฐม คเนจร) . พงษาวดารหัวเมืองมณฑลอีสาน ใน งานพระราชทานเพลิงศพพระยาอุดรธานี (จิตร จิตตะยโสธร) . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ , 2516 .
- อนุวัตร เขมจารีเถระ , พระ . คติความเชื่อของชาวอีสาน . วัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติความเชื่อ . กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2536 .
- อุดม บัวศรี . มหาอุดมลิขิตไว้ให้คนึง . ขอนแก่น : คลังนานาวิทยา , 2541 .

สัมภาษณ์

- เคน ศรีมาตย์ . หมอแคน . 24 เมษายน 2541 .
- คำพอง คำบันเทิงใจ . บุตรสาวนางธุมมา จันทรสา (นางเทียม) . 13 เมษายน 2541 .
- จันทร กองเจริญ . ผู้ช่วยนางเทียมในการทำพิธีฟ้อนผีฟ้า บ้านพระยีน อำเภอพระยีน
จังหวัด ขอนแก่น . 14 เมษายน 2541 .
- จันทร กองเจริญ . ผู้ช่วยนางเทียมในการทำพิธีฟ้อนผีฟ้า บ้านพระยีน
อำเภอพระยีน จังหวัด ขอนแก่น . 22 เมษายน 2541 .
- จันทร กองเจริญ . ผู้ช่วยนางเทียมในการทำพิธีฟ้อนผีฟ้า บ้านพระยีน อำเภอพระยีน
จังหวัด ขอนแก่น . 24 เมษายน 2541 .
- ชอบ ดีสวนโคก . ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น . 4 ธันวาคม 2541 .
- ดาว พาณโน . นางเทียมผู้ทำพิธีฟ้อนผีฟ้า บ้านพระยีน อำเภอพระยีน จังหวัด
ขอนแก่น . 9 เมษายน 2541 .
- ดาว พาณโน . นางเทียมผู้ทำพิธีฟ้อนผีฟ้า บ้านพระยีน อำเภอพระยีน จังหวัด
ขอนแก่น . 22 เมษายน 2541 .
- ทองปาน แสนสนิท . หมอแคน . 13 เมษายน 2541 .
- ทองเลื่อน แก่นสม . หมอแคน . 13 เมษายน 2541 .
- บุญเกิด หมื่นอภัย . อดีตกำนัน ตำบลพระยีน จังหวัดขอนแก่น . 13 เมษายน 2541 .
- บุญช่วย วันเพชร . หมอแคน . 13 เมษายน 2541 .
- หนู พระนามวัง . หมอแคน . 13 เมษายน 2541 .
- หมูน เป้าหมั่น . หลานนางน้อย (นางเทียม) . 14 เมษายน 2541 .
- สวาท ศรีเคน . อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนพระยีนวิทยากร . 14 เมษายน 2541 .

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

นางเทียม และ หมอฆ่า (หมอแคน) ที่ทำพิธีพ้องผีฟ้า

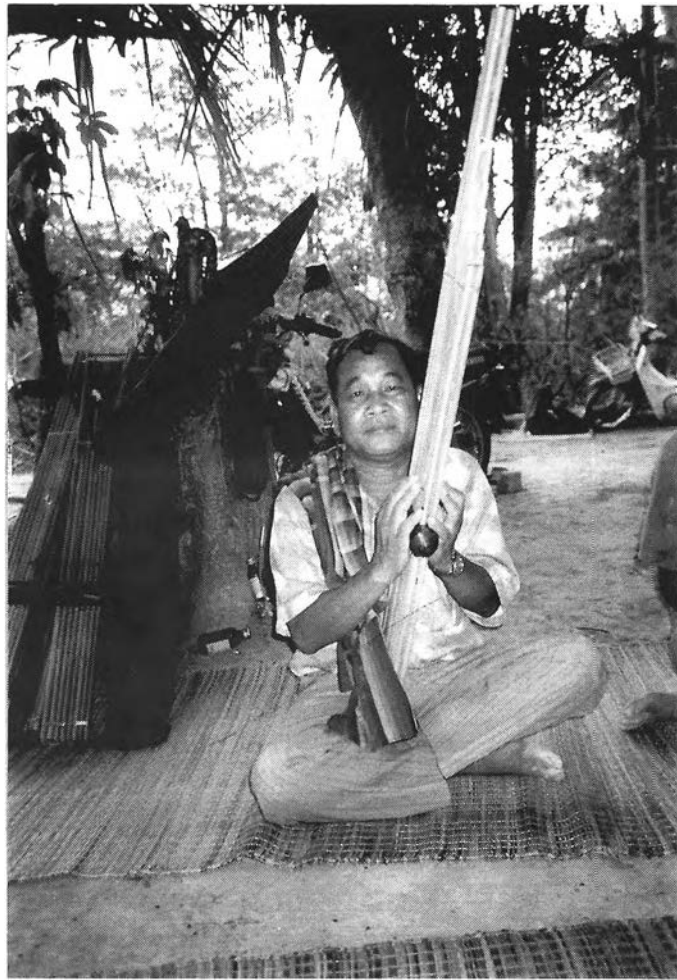


ภาพที่ 110 นางดาว พาณโน นางเทียม ที่ทำพิธีฟ้อนผีฟ้าในอำเภอพระยืน
จังหวัดขอนแก่น

ประวัติ นางดาว พาณโน ปัจจุบันอายุ 50 ปี เกิดเมื่อ เดือน 8 ปี ชวด พ.ศ.
2491 สกุลเดิมหมื่นอภัย เป็นชาวพระยืน

นางดาว เริ่มป่วยเมื่อมีบุตรคนแรก เมื่อปี พ.ศ.2514 รักษาอย่างไรก็ไม่หาย
ญาติพี่น้องได้เอานางลพ (นางเทียม) มาทำพิธีรักษาให้จึงหาย ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2518
นางละมุล พาณโน ป่วย มีนางลพ นางธุมมา นางสุม มาช่วยกันรักษาไม่หาย จึง
ตามนางดาวมารักษาจึงหาย ทั้งสามคนมอบหมายให้นางดาว ทำพิธีรักษาด้วยพิธีการ
ขับไล่และฟ้อนผีฟ้า มาจนถึงปัจจุบัน

หมอม้า (หมอแคน) ที่เป่าแคนประกอบการฟ้อนผีฟ้าในพิธีลงช่วง วันที่ 13-15
เมษายน 2541



ภาพที่ 111 นายทองปาน แสนสนิท อายุ 58 ปี ปัจจุบันอยู่ บ้านพระยีน
ตำบลพระยีน อำเภอพระยีน จังหวัดขอนแก่น



ภาพที่ 112 นายเสถียร แก่นสม อายุ 59 ปี ปัจจุบันอยู่ หมู่บ้านนาล้อม
ตำบลพระยืน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น



ภาพที่ 113 นายเลื้อน แก่นสม อายุ 65 ปี ปัจจุบันอยู่ หมู่บ้านนาล้อม
ตำบลพระยืน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น



ภาพที่ 114 นายเคน ศรีมาตย์ อายุ 67 ปี ปัจจุบันอยู่หมู่บ้านห้วยใต้ไก่อ
ตำบลท่าศาลา อำเภอแม่จางาติรี จังหวัดขอนแก่น



ภาพที่ 115 นายชาย สีทา อายุ 70 ปี ปัจจุบันอยู่หมู่บ้าน นาล้อม ตำบลพระยืน
อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น



ภาพที่ 116 นายหนู พระนามวัง อายุ 49 ปี ปัจจุบันอยู่หมู่บ้าน พระบุ ตำบล
พระบุ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น



ภาพที่ 117 นายบุญช่วย วันเพชร อายุ 54 ปี ปัจจุบันอยู่หมู่บ้าน ป่าหม้อ
ตำบลพระยืน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น

ภาคผนวก ข

"แผน"

แคน คือ เครื่องเป่ามีลิ้น จัดอยู่ในจำพวก "Reed Mouth Organ" แคน
 ตัวหนึ่งๆ (ลาวเรียกว่าดวงหนึ่ง) ประกอบด้วยลูกแคนหลายลูก ลูกแคนแต่ละลูกฝัง
 ลิ้นซึ่งทำด้วยแผ่นทองเหลืองผสมเงินแผ่นบาง ๆ ไว้ที่ผนัง จัดลูกแคนเป็นแพ สอดส่วน
 ท่อนที่ฝังลิ้นนั้นผนึกไว้ในเต้าลม (Windchest) ซึ่งทำเป็นกระเปาะ เปิดปลายด้านหนึ่ง
 สำหรับให้ผู้บรรเลงเป่าและดูดลมเข้าไปผ่านลิ้นของ ลูกแคนเหล่านั้น ลูกแคนจะส่ง
 เสียงเฉพาะลูกที่ถูกปิดรูนิ้ว (Fingering hole) ซึ่งเจาะเป็นรูเล็กๆ ไว้ที่ส่วนบนเหนือเต้า
 ลมเท่านั้น การเป่าแคนจึงมีลักษณะคล้ายกับการเล่นออร์แกน

ชนิดของแคน เรียกตามจำนวนลูกแคนที่ประกอบอยู่ในเต้า

แคนหก คือแคนที่มีลูกแคน 6 ลูก จัดเป็นแพซ้ายขวาแพละ 3 ลูก มีระบบ
 เสียงแบบเพนตะโทนิค คือมี 5 ระดับเสียง : โด, เร, มี, โซ, ลา

แคนเจ็ด คือ แคน 14 ลูก จัดเป็นแพซ้ายขวา แพละ 7 ลูก มีระบบเสียง
 แบบไดอะโทนิค คือมี 7 เสียง : โด, เร, มี, ฟา, โซ, ลา, ที

แคนแปด คือ แคน 16 ลูก จัดเป็นแพซ้ายขวา แพละ 8 ลูก มีระบบเสียง
 แบบไดอะโทนิค เช่นเดียวกับกับแคนเจ็ด แต่เพิ่มลูกเสียงประสานยืน หรือเสียงโดรน
 (drone) เข้าไปอีก 2 ลูก คือ เสียง โซสูง สำหรับใช้ประสานยืนกับแนวทำนองที่อยู่ใน
 หมวดเมเจอร์และเสียง ลาสูง สำหรับใช้ประสานยืนกับแนวทำนองที่อยู่ใน
 หมวดไมเนอร์

แคนเก้า คือ แคน 18 ลูก จัดเป็นแพซ้ายขวา แพละ 9 ลูก มีระบบเสียงและ
 เสียงโดรนแบบเดียวกับกับแคนแปด แต่เติมเสียงโดเข้าไปอีก 2 ลูก คือ เสียง โด

จากหนังสือมรดกอีสาน ที่ระลึกในงานเปิดศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบัน
 ราชภัฏมหาสารคาม 2535

สูง สำหรับใช้กับแนวทำนองหมวดเมเจอร์และเสียงลาสูงแหลม สำหรับใช้กับแนวทำนองหมวดไมเนอร์ นอกจากนี้แคนเก้ายังเป็นแคนที่มีขนาดยาวมากที่สุดด้วย

แคนสิบ คือ แคน 10 ลูก ประดิษฐ์โดย นายสำเร็จ คำโหมง เมื่อปี พ.ศ. 2516 นำออกแสดงต่อที่ประชุมนักวิชาการดนตรีครั้งแรกเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2530 ณ มหาวิทยาลัยมหิดล และนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อ ปี พ.ศ. 2531 เป็นแคนที่มีระบบเสียงแบบไดอะโทนิคลูกเดียวมีเสียงโดรน 2 เสียง คือ โซ กับ ลา เช่นเดียวกับกับแคนแปด

แคนเต้าหนึ่งๆ สามารถใช้บรรเลงแนวทำนองได้ 6 บันไดเสียง คือ บันไดโทนิค (Tonic) บันไดซับโดมิแนนท์ (Subdominant) และบันไดโดมิแนนท์ (Dominant) ทั้งทางเมเจอร์และทางไมเนอร์

ภาคผนวก ค.

“ตัวอย่างกลอนลำรักรักษาคนป่วยตาบอด”

ของ

นางดาว พาณโน

บ้านพระยี่น ต.พระยี่น อ.พระยี่น จ.ขอนแก่น

ถอดความโดย

คณะนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น : ถอดข้อความ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชอบ ดีสวนโคก : ตรวจชำระ

กลอนลำรักษาคนป่วย (ตาบ่เห็นฮุ่ง)

ตั้งค้ายล่ำซ่อม

- | | | |
|--------------|----|-----------------------------|
| 1. ดอกไม้ | 5 | คู่ (ดอกจำปาขาว) |
| 2. เทียน | 5 | คู่ |
| 3. หมาก | 4 | ค้ำ |
| 4. ยาสูบ | 4 | ม้วน |
| 5. แป้ง | 14 | ก้อน |
| 6. นวด | 2 | แผ่น |
| 7. ผ้าขาว | 1 | วา |
| 8. น้ำหอม | 1 | ถ้วย (ฝานหว่านหอมใส่ 7 ฝาน) |
| 9. สุรขา | 1 | ก๊ก |
| 10. กระจกเงา | 1 | อัน |
| 11. ผ้าขึ้น | 1 | ผืน |
| 12. หวี | 1 | อัน |

การตั้งค้ายมี 2 อย่างคือ

1. คายเต็ม
2. คายซ่อม

ถ้าเป็นการตั้งค้ายเต็มจะเพิ่ม

1. กรวย 5 อัน
2. เงิน 4 บาท
3. ไข่ไก่ดิบ 2 ฟอง
4. ข้าวสาร 1 ถ้วย

หมอลำบอกให้ญาติผู้ป่วยแต่งงาน 5

แล้วจุดเทียน 1 คู่ ที่พาข้าวในค้าย

แล้วตั้งยกขัน 5 ขึ้นใส่หัวและอธิษฐานว่า

“ สารุเด้อ ผู้ซำบ่มีหยังจักแนวเอาแต่คุณ

สิตกสิแต่งให้ผู้ข้าสิแต่งสิแปลงนำชาตินำคุณ
 ไปนำฮีตนำคลอง ผู้ข้าสิไปนำฮีตนี้คลองนี้
 ให้ผู้ข้ากะเอ บ'ให้กะบ'เอา สาธุ"
 จากนั้นก็เริ่มล่าโดยหมอลำนั่งพับเพียบ
 ประนมมือเบื่องต้นนี้เป็นการล่าเชิญเทพ
 ให้ลงมาช่วยรักษาผู้ป่วย

หมอลำ (มีเสียงแคน) :

นางนี้ขอนำอ้ายสงกาเจ้าคุณพี่
 หลวงศรีหม้ออ้ายชายแก้วแม่คุณ
 นางนี้ขอนำจุมพลอ้ายสายยนต์เจ้าพวกพี่
 บุญจันทร์ทั้งคำพันนี้คุณเดอ้าย
 นางนี้ขอนำขุนหาญผู้หลวงธนูนายด่าน
 ขุนกันหม้ออ้ายชายแก้วคุณ
 ไผศรีฝ้ายสุวันดีพวกพี่
 รัศมีหม้ออ้ายบัวระพันพวกพี่
 กุมพีกุมพาหม้ออ้ายชายแก้วคุณ
 กุมพันอ้ายบุสดีพวกพี่
 บุตสี้อยหอยนาดีเจ้าผู้นำลั่นหลี่
 บุญมีหล้าหมาเฮียนนางเจ้าผู้แจ้สว่าง
 ฟ้าฮ้วนฮ้องน้อยอ่อนอินทะหาว
 สุกันละนานางคู่สูคนเพรียงพร้อม
 สุขมณฑาล้าหางตาตาน้องพี่
 โฉมเฉลาสร้อยค้ำบงแต่งอ่อน
 สีดาทองหมูน้องนางแก้วแก่นสมร
 ขอนำพิมพาให้สุดใจเจ้าคุณแม่
 คุณพระยาพ่อแจ่มเจ้านายเฒ่าคุณ
 มันหากสนสนยุงมุงมาจั่งฮากไผ่

มันหากยากจ้องใจนำช้อยอยู่บว้าย
 นางจิ้งได้เคยงถึงอ้ายชายงามเจ้าคุณพี่
 นางจิ้งวีห้วนเอ็นเชิญอ้ายจะเวินมาบ่าวพี่ชาย
 เชิญเอากรมทหารม้านายกุสินักหมวด
 ให้เจ้ากวตพี่น้องให้ลงพร้อมพรำกัน
 ขุนหาญอ้ายชายงามเจ้าเปิดด่าน แหน่เดือ
 ผักตู่เหล็กนี้ให้เจ้าเปิดห้อง
 ผักคูกองให้อ้ายเจ้าได้เปิดป่อง แหน่เดือ
 ให้เจ้าเปิดป่องไซไซป่องทำทางน้องสีทองลง
 มีแต่คนทรงน้อยกลอยพระทัยบู้เรื่อง
 บู้จักเครื่องใช้นายเฒ่าเพิ่นแต่งมา
 เอาแต่สงกาอ้ายชายงามสียายโผด
 โทษนางมีหมื่นชั้นผะอวนอ้ายให้โผดผาย
 สงกาอ้ายชายงามยศใหญ่ใหญ่ อ้ายเอย
 นางเอ็นใส่นางบ่ได้เอ็นใช้ดอกอีพื้ทูนหัว
 นางนี้บ่รักษาอ้ายให้สอนน้องผู้บ่เคย
 เจ้าอย่าเฉยเมยไว้ในใจให้คิดอ้า แหน่เดือ
 ให้คิดนำหมุ่น้องให้ทองสร้อยผู้อ่อนเยาว์
 เพิ่นได้ขอดีนำเจ้าเพิ่นขอเขานำพี่
 เพิ่นได้ขอดีนำนาถอ้ายชายแก้วแก่นสมร
 มีแต่จำปาช้อยนางงามช้อยกะเปลี่ยว
 นางจิ้งฮ้องเหนี่ยวเอ็นให้เชิญอ้ายพี่พระองค์
 คั้นว่าสงกาอ้ายเหลียวเห็นเจ้าอย่าหน่าย
 จุมพลสายยนต์หมู้อ้ายเหลียวเห็นแล้วอย่าหน่ายแหนง
 นางนี้ลงมาเล่นบ่คือปลาชมหาด
 บ่แมนปลาฮากกล้วยมาลองเล่นหาดทราย
 คั้นว่าคิงงามหงายบ่สงเบยเบาเนื้อ เด็พี่

ค้นว่าลูกเป็นเจ็บตัวพี่หลานเป็นไข้ทั้งปีกะบ่สว่างอายเอ๋ย
 ลูกเป็นไข้ทั้งมือกะบ่หาย
 เห็นว่านายในห้องสีมาทองมาค้างอยู่
 สีทรงนางพินลดเข้าหม่นมู้คือเฝิงเปียงบ่สี
 มันลดเต็มทีหล้าศรีทรงนางน้อยอ่อนอ่อน พี่เอ๋ย
 ตาดำนางลดบ่แจ้งตาแดงบ่สว่าง แท้เนื้อ
 พิษพยาธิตูค้างคิงน้องลดบ่หาย
 สายสมรน้องทรงนางลดหนักหน่วง
 มีแต่หนักหน่วงเนื้อสีคือข้างหน่วงหน้าง
 มีแต่สังฮอมให้ทั้งดวงใจและพยาธิตู
 นางกะหาหมอล้ำยายำมาใส่
 ยาฮากไม้กินได้กะบ่ถอง
 หรือแม่นางสีลองดีให้เสียชัยตายเปล่า
 นางลดอยากได้वादเว้านำอายบ่าวพี่ชาย
 ค้นว่าสายสมรแก้วแวงงามงามหังก่อนน้อยอ่อนอ่อนพี่เอ๋ย
 ปีเดือนนับมือข้อนวันคืนนับมือเปลี่ยน
 ปีเดือนนับมือคล้อยวันมือกะเปลี่ยนแปลง
 แพงแสนน้องสาวผู้ดีกะฟ้าวฟิง พี่เอ๋ย
 ฟินจ้งหาบห่อหมอนคอนห่อผ้าไปหาแก้วแก่นสมร
 นางกะไปเป็นแก้วหนึ่งสามแถวผูกใส่ม้าพี่ อ้ายเอ๋ย
 หมอผู้ดีนางนี้มาติดต่อสั่งนำฮอยมนม้าอีพี่
 นางนี้ติดต่อไว้สินำสั่งต่อฮอย
 ยามเมื่อลงมาเล่นสำเพียงเกียงฮาบ
 ม้าหมู่หลวงกวางหมู่ฮ้อยให้ลงเล่นฮ้วนเฮ
 บาดว่าอกเส่นหาผืนหันลงมาย่ำยี่หย่าว สาวผู้ดีเอ๋ย
 จักสิเงินใส่น้องให้ทองสร้อยดอกบ่ก่อ้วยขึ้น
 นางบ่ได้ปิ่นภูมาตะหลังชั้นมันค้อย เตพี่

จำปาช้อยหอมฮอยฮอยอยากอยู่เฝ้า
 นางอยากอยู่เหตุเบื่องชบวนเบื่องเรื่องลาย
 ค้นว่ามีแต่นางในห้องสีมาทองสังสิเว้ายาก
 จังสิลำบากน้องให้ปิ่นปิ่นเปีย
 หรือหากเครือหันมาช่องเครือหวายมาสูบสอด
 ศรีทรงนางจั่งว่ามีดแปดด้านให้ทรงสังสิเว้ายากจังสิลำบากน้องให้ปิ่นเปีย
 หรือหากเครือหันมาช่องเครือหวายมาสูบสอด
 ศรีทรงนางจั่งว่ามีดแปดด้านให้ทรงน้องบ่ม่งมาย
 เอาแต่เหนื่อหัวอ้ายชายงามสียายเฒ่า เตื่อพี
 น้องผู้น้อยบ่อยู่แห่งปัญหา
 นางลดบ่แมนเฮือชาวบ่ส่องเห็นแปวน้ำ ดอกพีเอี้ย
 เอาแต่สมงามอ้ายชายงามสียายเฒ่า
 น้องผู้น้อยบ่อยู่ฮ่อมเห็นเล็ก
 เอาตั้งแต่บุญสงกาสิส่องแนมนำน้อง ช้อยอีพี
 ว่าแต่เหนื่อหัวช้อยชายงามสียายเฒ่า
 เอาแต่อ่านสิจัดแจ้งใช้การให้ว่าแต่งลง อีพีเอี้ย
 ค้นว่ามีแต่จำปาช้อยนางงามช้อยกะเปลี่ยว แท้ได้
 นางจั่งฮ้องเหนี่ยวเอ็นเชียวอ้ายนั้นคู้วงศ์
 เชียวเจ้าลงมาชวนตามชบวนให้ฟ้าวฟัง
 เชียวเจ้านี้จัดแจ้งข้างห่างห่างมาให้ลงพร้อมพร้าอีนาง
 จักว่าคิงบางน้องเพิ่นลงมาจั่งใดแห่นละพีเอี้ย
 แมนเพิ่นเกิดเดื่อตร้อนสิการฮ้อนเรื่องอีหยัง อีพีเอี้ย
 โอยเพิ่นได้จั่งได้มาชมช้อนทรงนางน้อยอ่อนอ่อนนอ
 นางกะสั่งบ่หลังเห็นไล่หัวใจนุกซี้ถี้ และนอ
 ค้นทางปากเพิ่นหากฮ้องอยู่ถิตถิตถิตตาสิ่งส่องปุ
 ไบ่หวนเห็นฮู้ในฮูกะปุไซ
 ความหลักช้อยบ่ได้ความฮู้ช้อยบ่มี

เอ็ดจิงได้จั่งสติใจหล้าปะเป็นเว็นเว้าซ้อยแห่
 มันบ่อเต็มใจน้องบุปผาทองเนื้ออ่อนอ่อน
 นางเอยเป็นจิงโตหล้าเจ้าจิงได้ตาบอดเบื่องบอเห็นสูงทางเที่ยว
 เจ้าผู้เขียวไบมอนให้อ่านคอนยามเข้ามาเด้อหล้า
 นางนี้มาอยู่เฝ้าเทียมคนจิงโตแห่หล้าเอี้ย
 คันว่ามาฮอดแล้วให้เป็นแก้วหน่วยคุณ
 จำปาซ้อยหอมฮอยฮอยเอื้อยบ่ว่าดอกหล้าเอย
 มีแต่สิเว้าอื่นอ้อยให้นางน้อยให้ม่วนหู
 ว่าแต่ตุ้หลูเอยเจ้าผู้พัวดอกหอมหอมฮวยฮวยให้เจ้าได้ชมชื่น
 แม่นซ้อยมีหมิ่นซู้บ่วงน้องให้ผู้ใด
 ซ้อยบ่ปะให้ไม้หล้าวลัมให้ตันฮ้องเขาฮ่อม
 ซ้อยสิหอมเอาน้องเหมิตสูคนเกลี้ยงอ้อยฮ้อย
 หอมเอาคำคำล้าพะอวนน้องสูคน
 เอื้อยนี้บ่ให้จนค่ออิ่งฟ้าหนีไปสิ้นอิ่งบักยาง ดอกหล้าเอย
 ว่าตั้งแต่ก่อนน้ำล้างน้องอี่พีคนสวย
 ว่าแต่สวยลวยไบเจ้าสว่างเขาเบาเนื้อ
 แม่นว่าผิดทอฎพีล้าล้างตัวหล้า
 คันมันผิดทอข้างเฟิ่นสิอ่อนยอมแฝง
 ซ้อยสิปูแปลงให้เหมิตทุกแนวเกลี้ยงอ้อยฮ้อย
 ว่าแต่คำคำล้าพะอวนน้องให้ชื่นบาน
 ว่าตั้งแต่พัวดอกหวานก้านก่องเสนา
 เจ้านี้เทียบละคาคงสิอยู่ยืนยาวได้
 ว่าแต่คนทรงให้สุดใจเจ้าอ้วนซุ่ม
 ซ้อยสิอุ่มอุ่มเว้านำแม่หม่มแม่เมือง
 แม่นมันมาเคื่องคำฮ้อนแนวใดให้เว้าพีมาเดือ
 ของทางไฮ่เฟิ่นมันคาบหล้า
 ทางนาเฟิ่นมันซ้องบ่นอ

เคหังห้องเฮือนชานเพิ่นอ้วนชุ่มบ่นอ
 ค้นว่าได้ลุ่มพื้ทั้งข่าวชื่อสะยัว
 หรือหากมีแนวพิ้วพันข้างศรีทรงนางน้อยอ่อนอ่อน
 หรือทั้งผีแม่เฒ่าตายมาค้ำอยู่บนางเอย
 หรือหากแม่ผีพี่น้องเพิ่นมาค้ำอยู่บน่า
 หรือแม่นกรรมของน้องมีมาขึ้นไขว่
 นางกะจั่งได้เจ็บป่วยใช้ในเนื่อบ่สงหาย
 หรือแม่นตายายเฒ่าถามกินบ่อยากปาก
 มันจั่งลำบากหน้า หลานบาน้อยอ่อนๆ
 จั่งได้ลำบากศรีกำก้อนหลานแก้วแก่นสมร
 แม่นมันบ่ครบใจหมอมันบ่พอใจน้องแนวใดให้เว้าต่อมาเดื่อ
 เชิญเจ้านี้สืบส่อเว้าพะอวนเอื้อยหมู่พีหญิง
 คัมมันจริงนางก็จั่งเว้าความมีเจ้าจั่งว่า
 นางอย่าบักแบ่นหน้ามือชี้ใส่ใผ
 ข้อยบ่ให้ไกลความฮ้ายสงกาผู้เป็นพี
 ความใดดีเอื้อยกะจั่งเว้าสิความฮ้ายบ่ให้มี
 ค้นว่ากำฝายพื้ของอีพีคนทรง
 ลวากะหากปลงใจจิตกะฮ้ายฮอนนำทำงอยู่เดีหล้า
 เพิ่นกะโจมใจสร้างนำไม้เฮื้อขอนยางเพิ่นช้อนทำยกำบัน
 สาวพีหญิงข้อยกะหันจั้นจั้นได้เอาน้องขึ้นนั่งนำ
 จำปาล้าหางตาดำพวกพี
 ข้อยกะยินดีดอมหม่อมพะอวนองค์น้อง
 ค้นว่าคนทรงน้องสาวผู้ดีหองก่อเป็นสาวจ๋อ้องเอย
 ค้นว่าชู้ชื้อนหากผัวน้องนั้นอยู่ไกล
 อย่าให้เพิ่นได้เห็นชื้อฮ้ายในกำฝายคนทรง
 ทรงของน้องสาวผู้ดีบ่อยู่เรื่อง เดีหล้า
 ความหลักเพิ่นกะบ่ได้ความฮู้กะบ่มี

คັນมันบ่ตีใจน้องแนวใดโตให้เว้าต่อโลดเตือ
 สับส่อเว้านำเตมาห่มแม่เมือง
 ข้อยบให้เคื่องใจน้องนางงามจักอย่าง
 ข้อยสิเข้าผ่าน้างให้เป็นเฝิงแผ่นเดียว
 บ่ได้เที่ยวทางเวียงให้เหิงนานจั่งมาจวบ ดอกหล้าเอย
 บ่ให้หลายขวบมือจั่งเห็นแก้วแก่นสมรกะบ่ว่าตัวหล้า
 แม่นมาลุนพีกะถ้ำมาหล้าพีกะคอย
 มาฮอดแล้วแก้วกะหล่อหลอมหัว นางเอย
 ว่าแต่บัวบังใบเจ้าชื่นชมตีได้
 ว่าตั้งแต่ตาดำให้เจ้าแจ่งตาแดงให้สว่างสาเดือนางเอย
 พิษพยาธียู่ค้ำคิงน้องให้ห้วงหาย
 สายสมรเอื้อยสาวผู้ดีข้อยบว่า
 ข้อยบเอนดำเจ้าให้ชมค้อยเฝินฮั้น
 คันว่าเล็กและตั้นไผสิสองหาเห็น
 ให้นางเป็นใจเดียวซิดั่งเฮาเคยใช้เดือหล้า
 แม่นจั่งโดนางกะอย่าให้ไกลกันเย็นสิคือเกินไกลตะหลังนางเอย
 คันอีนางเจ้าคะนิงห่มเอื้อยเอื้อยคะนิงห่มน้องกะเดินตันดุงหา
 บ่มีผู้ใดเฟินสิปะนาห้วยหนีไปดำนาช่าว ดอกหล้าเอย
 บ่มีผู้ใดปะนาช่าวจ้าวหนีไปชันปากลอย
 เฟินสิพาน่ากลอยใจเข้าเขาพันทองบ่เว้นหว่าง
 นางและทำวสียอม้วนมอบถวาย
 ว่าแต่สายสมรน้องทรงนางเจ้าสว่างเกาะเดือ นางเอย
 พิสิสะส่วยล้างให้ตามท้างให้ล่องไหล
 ศรีแก่นไถ่น้องพีศรีทรงนางนมแม่
 ขอให้คิงงามหายได้ชื่นชมคือเค้าพีเดือ
 ข้อยสิบ่ให้นกเขาเข้ามาเทียมฮังนกฮี้แอ่น ดอกหล้าเอย
 พิสิแล่นลัดต้อนสิคอนชินลัดหา

บได้ว่าสิไลวางปะสิพรากนางฮามฮ้างตัวหล้า
 ว่าตั้งแต่คิงบางหล้าปะเป็นเวินเจ้าสว่าง เถาะหล้าเอย
 ว่าแต่ก่อนน้ำล้างให้ดีได้ช้อยบขึ้น
 ช้อยบปีนบนขึ้นหนีเมื่ออากาศพีแล้ว
 พิสิฟาดทำยม่าสินากันบ่หย่อนถอย
 มั่นบ่เต็มใจน้องหมอผู้ตีให้ฟ้าวฟิ่งมาเดือ
 เชิญอีนางเจ้านี้เข้าลูปไล่จันทร์มันหอมอ่อน
 เชิญอีนางเจ้านี้เข้าลูปไล่ทาแบ่งฝูนนวน
 เฮามาชวนกันเว้านำกันให้ฮู้เรื่อง
 ให้มันเหมิดเครื่องใช้พะอวนน้องจั่งอ่วยเมื่อ
 เชิญเดือคิงบางหล้าบัวเงินนางน้องพี
 บัวทองช้อยจำปีนางได้ฟ้าวฟิ่ง
 พันงาช้อยชมพูนางนาถ
 คำฝนหล้าปีทุมมาน้องพี
 เกษรล้าโกษรนางเนี้ยอ่อนอ่อน
 บุญมีน้องบุสสตีนางนาถ
 โสภาคำหม่น้องได้ลงพร้อมหมู่พีญิง
 เชิญเดือคิงบางอ้ายชายงามเจ้าพวกพี
 สัสดีช้อยชายงามอ้ายอี่พี
 สีโหม่มุ่อ้ายเสมียนทองพวกพี
 เสมียนตราหม่มุ่อ้ายชายแก้วคู่คน
 จุมพลช้อยสายยนต์เจ้าพวกพี
 ขวาและซ้ายพะอวนอ้ายว่องไว
 เชิญทั้งเจ้าขุนกันช้อยขุนเจียงพวกพี
 ขุนไกรหม่มุ่อ้ายลงล้อมฮั้วขันให้เป็นถันแถวถึ
 ล้อมฮั้วไว้เป็นถันถึแถว
 จำปาแก้วแถวพระยาสิลงท่อง

ยีบมาเตาะต๋อยต๋องต๋องต๋องต๋องต๋อง
 นางนี้ขอนำม้าอานคำโตประเสริฐ พี่เอ๋ย
 โตประเสริฐเลิศล้ำให้นำชวนส่งแนม
 ให้เจ้าแนมนำเชือก้าก่อนพะอรวนน้องเจ้าอย่าไผ
 นางนี้อาศัยม้าอานคำม้ามิ่ง
 ม้าบักหึ่งห้าวของค้ำค่าหลาย
 สายสมรแก้วแถวพระยาสิงทอง
 นางสิงมาเล่นจักคราวเย็นสาเช็ก
 คันมันเบยเบิกหน้าศรีทรงนางน้องสิตาว
 ชิญเดือม้าบักหึ่งห้าวให้ลงพร้อมพำอีนาง
 อย่าให้มีหยิ่งขวงขวางทางม้าพี่
 ขอให้ได้มักแม้งสมตั้งใจหมาย
 คือจั่งมียนต์ยานมอบถวายพะอรวนน้อง

-ดับเทียน 2 ต้นหมอลำดับเทียนแล้วยกชั้น 5 ขึ้นใส่หัวแล้วมอบชั้น 5
 ให้หมอแคน (หมอม้า) แล้วกราบ 3 ครั้ง หมอแคนรับชั้น 5 ยกใส่หัวแล้วมอบ
 ให้หมอลำแล้วกราบ 3 ครั้ง แล้วนำชั้น 5 มาวางที่เดิมแล้วกราบ 3 ครั้ง
 หมอแคนขึ้นไปนั่งตั้งแล้วเป่าแคนหมอลำเริ่มลำต่อเป็นการลำถามทวดา

คันว่าบุบผาด่วงดวงหอมหอมน้องอี่พี่ยั้ง
 หมอผู้ดีเอี้ยเชิญนางตบปีกทำเชิญนางอำป๊กฮ้องให้ชันท่าส่งเสียง
 กะอย่าให้เคื่องใจช้อยหมอผู้ดีเจ้าพวกพี่ยั้ง
 คันอี่น้องบ่เว้าบ่เห็นบ่อนเบาหนักนางเอย

-ในตอนนีแม่ศรีเมืองจะนำเอาสุรามาสู่งานชั้น 5 แล้วมอบให้หมอลำ
 เมื่อหมอลำรับแล้วก็อธิษฐานว่า

“บาดนี้เพิ่นกะมีทั้งม้าฝึตีนรับท่า เพิ่นบ่ผาฝึกเว้นผะอวน
น้องทอโย ให้เพิ่นดีเพิ่นงามสาเพิ่นกะสิเที่ยงธรรมคือเหล่านี้หละ”

- แล้วคืนชั้น 5 ให้แม่ศรีเมืองแล้วแม่ศรีเมืองก็จะนำคำหมาก 1 คำ
และรินเหล้าใส่จอกนิตหนึ่งยกคืนให้หมอลำ หมอลำจะเคี้ยวหมากคำนั้น ส่วน
สุราหมอลำเอาลูบมือแล้วส่งคืนชั้น 5 เอาไว้ที่เดิม

คือจ้งคนขาหักสิเจี้ยกันลงเล่า

คั้นว่าการของเจ้าเปาตันดั่งเอื้อยสิเคียนดอกหล้าเอย

- ตอนนีทุกคนในพิธีกราบหมอลำแล้วนำเอาน้ำสุราทามือแล้วลูบผมตัว
เองแล้วแม่ศรีเมืองจะแต่งหมาก 2 คำ ยา 2 กอก และเหล้านิตหนึ่งยกไปให้
หมอลำยกขึ้นอธิษฐานว่า

“สาธุเดื่อคุณของเฒ่าจำปาเฮา

ตั้งแต่เก่าให้มาปกเกศเกล้าเท่ากระหม่อมจอมขวัญเดื่อ

คุณของเฒ่าจำปาเฮาตั้งแต่เก่าให้มาปกเกศเกล้าเท่า

กระหม่อมจอมขวัญเดื่อ ศรีทรงอวนให้อ่อนเยา

ยังน้อยนางลงมาดำนานาห้วยสวดยวงยามอย่าให้เก่า

อย่าให้เสียหน้านาเดิมห่งเก่าให้อีนางนี้ได้वाद เว้านำให้พระยอดคุณ

ข้อยสิเป็นเพื่อนข้างพระนางน้องบาดอย่างเดิน

ให้อีนางเอยเจ้านี้เกินหัวข้อพอไทยลาวเพิ่นผู้เรื่อง

- ยายของผู้ปวชนำชั้น 5 ซึ่งมีหมาก 1 คำ ยา 1 กอกเหล้านิตหนึ่ง
มามอบให้หมอลำ หมอลำรับชั้น 5 แล้วยกใส่หัวอธิษฐานว่า

“สาธุเดื่อตานายเฒ่าคุณ

ของเฮาให้มาชูช้อยให้มาเลี้ยงเอาหลานอ่อนน้อย

ภายหลังให้ชื่นบาน บังให้นายเฒ่าคืนมือตายเปล่า
 เจ้าอยากขึ้นที่ข้างขานกยางข้อยกะสิให้จ้าง
 นางจ้งกับหมากจ้างนายเฒ่าไก่ออน"

- แล้วคืนชั้น 5 ให้ย้ายนำไปเช่นไปหนายลงฝากแม่ธรณี (เทลงดิน)

คิดว่าพอเพิ่นฮู้ฮึดเบื่องขบวนน้องผู้ด๋วนลง น้องเอย
 นางประสงค์นำเอื้อยหมอผู้จ้งได้แห่น
 คั่นอีนางเจ้าบ่เกาะกบไม้เจ้าบ่ไ้กบอ้อยบ่เหิงอดเงาพิชดอกหล้าเอย

- ตรงนี้ แม่คนป่วยส่งชั้น 5 เข้ามา ชั้น 5 เหมือนชั้นที่แล้ว
 อธิษฐานเหมือนเดิมทำเหมือนกับชั้นที่แล้ว

คิดว่าเชิญอีนางเจ้านี้ไซค์างมได้อ่านความดีค้อยว่าดีหล้า

- ตอนนีหมอลำนำเอาชั้น 5 มามอบให้ญาติผู้ป่วยเพื่อให้ผู้ป่วย
 ไปไหว้พ่อไหว้แม่ไหว้ยายไปไหว้ค้ายญาตินำแบ่งมาทำให้ผู้ป่วยแล้วไปไหว้หมอ
 แคน แล้วนำชั้น 5 คืนมาไว้ที่เดิมหมอลำล่ำต่อล่ำถามสาเหตุการเจ็บป่วย
 จากเทพ ชั้น 5 ขอชาติขอคุณมี 3 ชั้น คือ

- ที่ 1 ขอนำคุณของจำปา
- ที่ 2 ขอนำคุณทางปู่ย่า
- ที่ 3 ขอนำคุณตา-ยาย

หมอพุด : หล้าเอยไหว้แม่เฮาสะลูกสไหว้แม่เฮาหล้าไหว้แม่เฮาสามเทือเดื่อ

ไหว้ลงแม่ลูก เชื้อแม่เฮาอี่แม่ ลูกน้อย เอ้อ

- พร้อมกันโลด อยู่ดีมีเฮงเหาะ

- ไหว้พ่อเฮาลูกหล้า ไหว้พ่อเฮา

คนที่ช่วยหมอพุด : ยกมือไหว้ ลงไหว้สาไหว้สามเทือ เอ้อาเอ้อใจ

ยกใส่หัวฝากเพิ่นเลี้ยงมาเด้อ ไหว้ ไหว้

ให้เขาให้แจ่งให้ขาว

ฝากเพิ่นเลี้ยงไว้

ให้ดีคือเก่าให้แจ่งให้ขาว

หมอพูดถาม : หล้า ! นางให้แม่ถามก่อนดีลูกน้อย

ญาติ : มาพี้หล้า

หมอ : แม่ถามได้ยินบ่แก้ว ?

คนป่วยตอบ : ได้ยินคะ

หมอพูดถาม : เบิ่งโตปวดหม้องนี้บ่ลูกหล้า ?

ปวดกะหมับมานี้ละ

ญาติ : ปวดชะหมับ บ่

คนป่วย : บ่จ๊ะ

แม่ : แต่กี่ปวดบ่

คนป่วย : แต่กี่ปวดอยู่

หมอพูด : เดียวนี้เขาปวดแล้วดีลูกน้อย

คนป่วย : จ้า

หมอ : ปวดชะหมับมาทางหูนีแม่ลูกหล้า

ปวดหลายมือบ่ ?

หมอ : ปวด

เขาปวดได้จักมือแล้ว

คนหนึ่ง : ได้ข้อได้บ่องแล้วกะเขาเลยชะหละ

แม่ : เขาปวดแต่มือไปมาพุ้นหละ

คน : แต่มือไปพุ้น เขามาจากพุ้น

หมอพูด : เขาสาเด้อ เขาเด้อลูกหล้า

ญาติคนป่วย : มือไปพุ้นกะปวดอยู่ดอก บาดมามือลุนมาแม่ถาม

เป็นจ้งใดละหล้า เขาปวดไป เขาวินไป

เขาแล้วใหญ่พะนะ

หมอ : เอ็มเซาสะ

แม่ : เอ็มบ่อคือแต่กี้

คน : ใ้อย

คน : ยามสงกรานต์ไปเล่นสงกรานต์นำหมู

แม่ : เอ้อ ฮุ่ง มาเซา ว่า จั้งซัน

แม่ : ยังอยู่แต่ตาคันเนี้ย

หมอพุด : ไปเล่นสงกรานต์นำหมูเห็นฮุ่งเห็นฮุ่งกว่าบ่อ

เขาไปละลูกน้อย

ญาติ : เห็นอยู่บ่ซัด

ชาย : ไปนำ

หมอ : เอ้อ

ญาติ : ไปสงกรานต์นำเขาอยู่

หมอพุด : อันโตเป็นผู้ใช้หล้าเอย แม่แม่เป็นผู้ล้า

- โตเห็นฮุ่งกว่าเก่าบ่หล้า เว้าแม่ฟังซื่อซื่อตู้แจ้กว่าเก่าบ่

เว้าให้แม่ฟังเบิ่งดู

พ่อ : บอกเพิ่นฟังซำโต ซำเก่า แจ้กว่าเก่าก็เว้า

ญาติ : เป็นใหม่ใหม่บ่อหันอยู่หน้าเพิ่นนี้หนะเว้ากันไป

หมอ : ตั้งแต่ได้ฝ้ายเพิ่นมากับบ่หันได้อันโตแจ้กว่ากัน

ลูกน้อย เว้าแม่ฟังดู

ญาติคนป่วย : ทำท่าว่าแจ้กว่าเก่าดอกหลอดไฟ แต่กี้แดงเดียนนี้

ว่าขาว

คนป่วย : แจ้กว่าเก่าอยู่

ญาติคนป่วย : เว้าไว ๆ แน่

ตั้งแต่กี้เหลียวเบิ่งหลอดไฟเห็นบ่หล้า

เห็น มันหากแดง เห็นก็บ่เห็นเต็มหลอด

หมอถาม : บาดนี้เห็นเต็มหลอดแล้วไป

ญาติ : บาดนี้ว่าเห็นเต็มหลอดแล้วดอกไฟขาวแล้ว

หากเห็นแต่ทางข้าง ทางตรงนี่บ่เห็นเห็น

หมอพูด : ไปหาหมอไปลูกหล้า

คนป่วย : ไปแล้วจ้า

หมอพูด : แต่เนี้ยมาเนี้ยไปแล้วละว่าดี

ญาติคนป่วย : ไปแล้วบ่พ้อหมอ

หมอพูด : ดี ! ไปให้เพิ่นซิคเบ็งเด้อลูกหล้าเด้อ มันเป็นหยังจ้งปวด

ญาติคนป่วย : ไปเพื่อหนึ่งหั้นว่าบ่มีหยังดอก สายสะเล สะลากะบ่เห็นหยัง

เขาว่าบ่พบหยังจักแนว

หมอพูด : เส้นประสาทกะอยู่ดีอยู่ดี

ญาติคนป่วย : ดี ๆ อยู่เหม็ด

ชาย : เส้นประสาทสมองกะดีเหม็ด

เขา X-ray เบ็ง

หมอพูด : เอ้อ คันดี กะให้ดีล้ำดีเลยสาเด้อ เป็นลูกเจ้าลูกนาย

สาเด้อลูกหล้าเด้อ เขาชะ สาธุ เขาสามื้อนี้ละ เขาสามื้อนี้วันนี้ละ

จะบ่พอใจแนวใดผู้ช่ากะชิปุแบ่งตบแต่งให้จ้งว่าดีว่างาม

พุ่นละขอให้ซิ่นให้บานเทาะ

แม่ : กะซิ่นแต่มือไปมาพุ่นละ ปวดหัวกะว่าเขา เจ็บบ้องกะว่า

เขา วินกะว่าเขา

หมอหมอล้า : เขาสาลูกแก้วเขาสา

ญาติ : มาแต่เล่น บ่วงมามือเล้ง ดีใจหลาย

คนอื่น : อยู่ดีมีแฮง

คนอื่น : เขา แจ้งขาวเห็นบ้านเห็นเมืองเห็นอ้ายเห็นพี่เพิ่นตัว

หมอล้า : อันว่าฉันได้แก้วสิคุณค้ำว่าล้ำค่าน้องเอย

เจ้านี้มาอยู่พิลเคืองแค้นเรื่องใด

หมอพูดถาม (มีเสียงแคน) : (หมอถาม) วินบ่ลูกหล้าวินบ่

ญาติ : เป็นผีแปลงวิน

หมอ : หั้นใจกะบ่อิม

ญาติ : คันทินหันใจบ่ออิม

หมอลำ : หันใจอิมบ่ลูกหล้า

คนป่วยตอบ : หันใจอิมจ๋า

หมอลำพูด : อิมละตี้อ้ออ้อย

หมอลำ (มีเสียงแคน) : น้องเอย

-ตรงนี้ หมอลำลูกซิ่นยีนลำและเดินวนเป็นวงกลมเวียนซ้าย ลำไปด้วย
ท่าทางเหมือนเมาเหล้าเพราะสาเหตุของการป่วยมาจากมีคนบางคนในครอบครัวเป็นขี้เหล้า

ไซปากนกอีหลอสาเตือ ไซคอนกอีรุ่งเตือหล้า

ให้อู่นางเจ้านี้ไซตุ่มนกอีแก้ว

เว้าแจ้วแจ้วจาเอื้อยหมู่พื้หญิง

หมอลำพูด : ใ้อ้ายรีอ

หมอลำ : คันทินว่าไฮ้เจ้ามันคาบ่ละหล้า

นาเพิ่มมันซ้องบ่ละหล้า

คันทินว่าเตหันห้องเฮือนซานเจ้าอ้วนซุ่มบ่นอ

ซุ่มพื้บ่มาค่างอยู่หน้าบ่หล้า

แม่ใหญ่ : เปิดพัดลมแทนมันฮ้อนโพด

หมอลำ : อันนี้แม่ศรีเมืองเอยคันทินว่าไฮ้พื้กะคือจ้งว่าบ่คาละแม่เมืองเอย

แม่ใหญ่ : สาธุ

หมอลำ : นาพื้กะคือจ้งว่าบ่ซ้องเคหาห้องเฮือนซานกะอ้วนซุ่ม

คันทินว่าซุ่มพื้บ่มาค่างอยู่ดอม แม่เมืองเอย

มีแต่คำคำล้านพะอวนน้องพื้ด่วนมา

แม่ใหญ่ : เห็ดเมื่อหล้า

คนอื่น : อี้

แม่ใหญ่ : สาธุ

ตรงนี้ หมอลำนั่งคุกเข่าลำ

หมอ : แม่เมืองเอยทั้งหลายเพื่อนมาเหล่านางมาเมาน้ำท่า

คันทั้งหลายเอยเพื่อนเปื่องวันพะอวดข้อยลดเปื่อสาร แม่เมืองเอย

คน : อั้นันละ

หมอพุด (มีเสียงแคน) : ไ้ยเมื่อยไอยเมื่อยไอย

หมอลำ (มีเสียงแคน) : ว่าจ้งได้แม่ศรีเมืองเอย

ข้อยอยากถามข่าวเบื่องเมืองเฮาหากค้อยอยู่ดีรือ

นางนี้ถามโคตรพี่น้องลุงป้าย่าเฮา

ทั้งหลายเพื่อนมาเหล้าข้อยมาเมาน้ำท่า แม่เมืองเอย

ทั้งหลายเพื่อนเปื่องวัน โตข้อยเปื่อสาร แม่เมืองเอย

หมอพุด : ไอยเมื่อย

ญาติ : สาธุ แม่เนี้ย

แม่ใหญ่ : ไผมาเหล้า

ญาติ : ถามเพื่อนอี่แม่เจ้าก็ได้

คนอื่น : เฮ็ดจ้งใด

หมอพุด : ค้อยอยู่ค้อยกินสูคนบ่นอ

คน : ไ้ย

ญาติคนป่วย : ไอย ! พี่พี พี่น้องก็กินอยู่หั้นแล้วเหล้ากะตาย

คน : เฮ็ดจ้งใดหละ

หมอพุดถาม : ผู้ใดเป็นผู้มา

แม่คนป่วย : มีแต่น้องชายหั้นตัวละน้องชายเพื่อนแม่มีแต่น้องชายตัว

ไทยเฮื่อนนี้บ่เป็นหยั่งจักเทื่อ

หมอพุด : น้องเจ้า

ญาติคนป่วย : น้องข้อยนี้ละ

หมอพุด : อยู่บ้านเดียวกันบ่

ญาติคนป่วย : แต่ก็อยู่หั้นแล้วกะไปเอาเมียอยู่บ้านดงพูนแล้ว

หมอ. : อยู่บ้านดงแม่อยู่บ้านดง

หมอลำ : ท่านี้คันเมามาแล้วเป็นจั่งโตเว้ามันบ่

ญาติคนป่วย : โอย เมามาแล้วกะคือคนเมานั้นละ คือเห็นหลายๆ นั้นละ

หมอลำ : ได้มาคันผีลูกปู่กึ่งกับพื้หญิงจักเทือบ

ญาติคนป่วย : คักอยู่ คั่นอยู่

แม่ : คั่นอีหลี

หมอลำ : คันแล้วว่จั่งโต เจ้วว่จั่งโต

ญาติคนป่วย : กะบ่ว่จั่งโตแล้ว กะชื้อๆ อยู่แล้วของย่านเขาแม่เนาะ

เขาเมามาแล้วแม่ กะบ่ว่จั่งโตแล้ว

หมอลำ : แล้วก็มีแนวคากันบ่ แนวคั่นขึ้นมานั้น

คั่นคั่นขึ้นมาแล้ว

คน : มาโลดได้ก็ได๋

แม่ : มายืมเงินยืมค้ำกะบ่ว่จักเทือบเด มายืมกะสิให้อยู่เตละ บอผิดกันจักเทือบแม่

หมอลำ : บ่แนวคั่นขึ้นมานั้นคากันบ่

แม่ : เอ้ย จักบ่ได้ คนจักเทือบบัดนี้

แม่ใหญ่ : มายืมชื้อ ชื้อ ชุดนา

คน : เด้อ

แม่ : บ่เอาอีแม่

ญาติคนป่วย : โอ มายาดยืมเงินเงินพื้หญิงมายืม 2 หมื่น แหน่

ทั้งพื้หญิงละว่าเอาหมื่นเดียวสานอหล้าว่จั่งชื้อ

คั่นบ่ได้ 2 หมื่น กีบเอาว่จั่งชื้ออยู่

หมอลำ : เอ้อ

แม่ : ว่จั่งขึ้นละ กะบ่ ได้ว่แนวอื่นอีกนี้หละ

หมอลำ : คันว่บ่เอาคั่นว่เงินหมื่นแล้วพื้หญิงกะบ่ว่ยังบ่

แม่คนป่วย : บ่ว่อีหยัง

หมอลำ : ผู้น้องมาพื้ไป

แม่คนป่วยตอบ : ดินำกันมาสู่มือดินำกัน อยากได้ตะปูอีหยัง

ฮอดบ่ชื้อไปเฮ็ดเฮือนหลังหนึ่ง

หมอ : เอ้อ

แม่ : บ่ว่าหยังจัก

หมอ : เอ้อ

แม่ : เทื่อกะตืออยู่

หมอ : บาดนี้ผู้เมานั้นค่อยอยู่แล้วตัว บ่เมากักตัว

แม่ใหญ่ : เขากะซิเมากอยู่เรื่อย ๆ ไปเห็นละเขากินหมู่มือ

แม่ : มาเยี่ยมเงินอยู่ว่าจั้งซันหละ คั้นบ่อให้สองหมื่นบ่เอา
บ่เอาตัวเฮ็ดจั้งใดบ่ขอเป็นอีหยังจักเทื่อ

หมอ : อีบ่เป็นหยังก็บ่ให้เป็นอีหยังจักเทื่อ

หมอ : ดี

แม่คนป่วย : มาเอาคือเก่าบ่ได้อ่าน้องน้องบ่ได้อ่าพีหญิง
แต่ความย่านย่านเมานันเดียวคั้นมา อยู่จั้งซื่ออยู่

หมอ : อ้อ

แม่ : บ่กล้าว่ากับเขา

หมอ : อ้อก็ว่าเฮ็ดจั้งใดหล้าเอยจั้งมาแท้ คำว่าให้เอื้อยดู
ฮ้ายเอื้อยเว้าดูเป็นจั้งใดบ่อว่าตัวนี้

แม่ : บ่ว่าจักเทื่อ

หมอ : มีแต่เฮ็ดจั้งซิดัว

แม่ : มีแต่ย่านเขาย่านแต่เขาซู้ เจ้าของเดี่ยวนีเลยบ่ว่าเลย
เว้าฮ้ายเว้าดีกะเป็นไฮ้แล้วมันมา

หมอ : อ้อหลบลูกเดียว

แม่ : มีแต่หลบลูกเดียว

หมอ : อ้อ

แม่ : อีหลี

หมอ : อ้อ หลบ

แม่ : บ่สู้

หมอพูด : อ้อบาดนี้เมามาแล้วกะดีกันเดื่อ

แม่ : ด้อย

หม่อ : ดีเอา เมาอีหลีเดี๋ยวนี

แม่ : เมาอีหลี

หม่อ : บ่ได้เมาคื้อๆ เต๋ ปากแห้งพร้อม

หมอลำ (มีเสียงแคน) :

อันแม่ศรีเมืองเออยช้อยมาสงสัยไว้ในใจมีมากแทน
 ช้อยกะสังมาล่ำบากแค้นให้แสนปิ่นปิ่นหวีแทนอ แม่เมืองเออย
 ค้นว่าช้อยบ่เว้าต่อเจ้าคือสิบสงความเหงาดอกนอ
 ค้นบ่เผยแพร่บาทบ่สงเบยเบาเนื้อ
 เจ้าหากว่าค้นว่าแห็บซ้องลงสิลงเว้ากันครอง
 ทางแหมัดมุดน้ำทางซ้องกะล่องนำ
 ค้นว่ากลองกับฆ้องมันยังล่องนำกัน
 ลดบ่มีระฆังจองหองบ่ล่องลงนำซ้อง
 อันแม่ศรีเมืองเออยค้นบ่มีหยิ่งซ้องค้ำใจแค้นคั้งนั้นแม่
 นางกะสังมาอูกอั้งเข้าใจเศร้าหม่นหมอง อันแม่ศรีเมืองเออย
 ซิบได้ยากกับลูกขอดท้องสิ เหาะหอบเอาเหม็ด
 ค้นว่ามูลมังสังเจ้าเหล่าบันกันเกลี้ยงแล้วไปนอ

ยาย : บ่หันปิ่น

หมอลำ : มันมาเคื่องใจช้อยหม่อผู้ดียอดสง่า

ยาย : ซิบันให้อ้อย ปิ่นกะบ่อปิ่นชิตายปิ่น พวมเว้ากันอยู่หันละ

หม่อ : ขายปิ่นเอา

ยาย : ซิตายซิดินปิ่นเอา

หม่อพูด : ห่านี้เจ้าเป็นผู้แม่แม่นบ่

ยาย : เอ้อ

หมอลำ (เสียงแคนต่อ)

ค้นแม่ศรีเมืองเออยมีผู้มาเหาะหยอกเย้าไยเจ้าแล้วไปนอ

หม่อพูด : มีผู้หยอกหยอกเจ้าบ่

ยาย : มี อยู่แล้วหันละลูกนั่นละ มาบอกแม่ชายเทาะแม่ ปั้นเทาะแม่อยู่
หันละมันหากบ่มีผู้มาซื้อ

หมอ : อี

ยาย : แม่ชิตายอยู่ ชายแล้วแม่กะชิบั้นให้อยู่

คนอื่น : ชายแล้วจ้งเอา

ยาย : อี

คนอื่น : บ่หันมีใครมาซื้อ

ยาย : ชิตายบั้นให้เขาเอา

คนอื่น : ชิตันมันหน้อย

ยาย : ผู้นี้อยากได้อีหยังกะเอา ผู้นั้นอยากได้อีหยังกะเอากูชิแจกให้สูเหม็ด
แล้วเดื่อ บอกให้เขาหัน

หมอ : เอ้อบาดนี้กะเว้าม่วน ๆ ชะกะเนาะ

ยาย : เอ็ม

หมอ : ออย่าฟ้าวสุนเนาะ

ยาย : เอ้อ

หมอ : คั้นห้าเฮามาเจาะดูเนาะ

ยาย : เอ้อ

ญาติ : เว้ามาโลด

หมอ : อ้อบ่หันเหาะทางซ้ายกะอย่าฟ้าวตึงเหาะทางขวาอย่าฟ้าวตึง
เว้าม่วนม่วนก่อนนะเดื่อ

ยาย : เอ็มเว้าคือเก้าอยู่บอกเขาอยู่แม่ชิบั้นให้เมิดตัวหลาเท่ากัน

หมอ : อ้อ

ยาย : บ่มี

หมอพูด : ห่านี้มีผู้เว้าจ้งซึบแม่สีเมืองเอย

หมอลำ (เสียงแคน) :

คั้นว่าโตนั้นอแนวว่าโตผู้อายกะลื้ออยู่คือกบ

คันว่าเห็นคนมาบ่อมปีแลมลงน้ำ

ช้อยนี้คอยถ้ากินน้องข้างสามปีกะบ่ออกดอกนอ

คนผู้อื่นเพิ่นมีแต่ได้ แต่ได้ผู้ไ้ได้แต่จนอีแม่เอย

ยาย : ออก

ญาติ : คอยชื้อออกชื้อขายจั่งชื้อได้เงินเขาว่า

ยาย : โอย กะคันเพิ่นมาชื้อจั่งชื้อขาย มันเดีวนี้มันบ่หันมีบ่อกอยู่

คนอื่น : ว่านี่นะหละ

ยาย : อ้อ

คน : บ่มีนอ

คนอื่น : ยากได้บ่มีเนาะ

ยาย : อ้อ ผู้มันบ่มีมันกะเขี้ยว ขายยามได้อีแม่

ยาย : อ้อ ว่าอยู่เนี่ย

คนอื่น : อยากได้ว่าอยู่นะหล้า

ยาย : แม่ปานโต วังชื้อขายโอยหล้าเพิ่นบ่หันมาชื้อ

ของพ่อลุงของลาวขายไป บ่ พ่อลุงคือว่าขายแล้ว

บ่หันขายคั้นลาวขายแล้ว ลาวกะชื้อบอ

คนอื่น : อ้อ

ยาย : ว่าชื้อนดอก

หมอ : อ้อ

คนอื่น : โอลาพาบย่านดลตผู้ไ้

ยาย : อ้อหลายอยู่

คนอื่น : ผู้ไ้ไดดี

ยาย : อ้อ

คนอื่น : ผู้ไ้ได

ยาย : ถามอีหลิมันเว้าอีหลิละ

หมอ : อ้อ

ยาย : ผู้ไ้บ่มี

คนอื่น : สู้คนนะละ

หมอ : ผู้บ่มีเขี้ยว

ญาติ : ผู้บ่มีมันเขี้ยว

ยาย : ผู้บ่มีมันเขี้ยว

หมอ : อ้อ

คนอื่น : แม่บ่อยู่

หมอ : ผู้มีได้แต่มีผู้ทุกข์ได้แต่ทุกข์

หมอ : อ้อ

คนอื่น : ผู้มีได้แต่มีผู้ทุกข์ได้แต่ทุกข์

หมอ : อ้อ

คนอื่น : บ่มีหยั่ง

ยาย : มีแต่กู

หมอ : อ้อ

ยาย : แม่ก็เบ็งอยู่ดอก

หมอ : อ้อ

ยาย : เงินบ่มีมาอานำแม่กะให้ เข้ามันเมิดมาหาแม่เด้อหล้าเอ้ย

หมอ : อดเอาสา

ญาติ : อดเอาซามเฮาได้ซ้อได้ขาย

หมอ : คั้นบ่อดกะบ่ได้ราคา

ยาย : อ้อ

หมอ : หล้าเอย

ยาย : บ่อดบ่ได้ราคานำเพิ่น

หมอ : อ้อ

ยาย : บ่อดอก

หมอ : อ้อ

ยาย : บ่เขี้ยวแม่อยู่ดอก

หมอ : อ้อ

คนอื่น : เขียวบ่มี

หมอ : อ้อ

ยาย : ผู้มีเพิ่นกะพอกินอยู่ละเนาะบ่ร้อนบ่ฮอนผู้มันบ่มี

หมอลำ (เสียงแคน) :

हांมันเป็นจั้งซี้ละแม่เมืองเอย

คันเจ้าเป็นไฟหญ้า่มุงชายคากอย่าให้ฮั่ว

ยาย : บ่ให้ฮั่วดอกท้อใดกะท้อกัน

หมอลำ : อย่าให้เหมือยหมอกย้อยสิฮ้าน้ำเพิ่นผู้ได้เดื่อ

ดูคนหล้าสายคอบาน้อยอ่อนอ่อน

คันว่าเชื้อกำก้อนคุณเฒ่าให้ขึ้นบานสาเดื่อ

คันว่าหลานเหลนหล่อหัวซอนเกิดใหม่

ความหลักกะแห่งบ่ได้ความฮู้กะบ่มี

ให้มันดีใจเฒ่าคุณของเขาผู้เยี่ยมหย่อสาเดื่อ

คันว่าลูกอยู่บ้านหลานอยู่พีให้ดีคุณ

ตาดำให้ได้แจ้ง ตาแดงให้สว่างสาเดื่อ

อย่าสุมาตาบอดเบื่องบ่เห็นสูงทางไป

คันแม่ศรีเมืองให้สิแนมนำจนว่าเกรซี้ยังอ้อยหย่อย

นางสิแนมนำลูกอ่อนน้อยสิกายซ้อยคุณ

บ่ให้จันใจอ้ายและเอื้อยทั้งหลายพวกพี

แนวได้ดีเพิ่นสิเว้าความฮ้ายบ่ให้มี

คันว่าบุบผาด้วงดวงหอมดอกไม้ลวงนางเอย

เจ้าผู้ดวงเส่นหาให้ชื่นชมคือเค้าสาเดื่อหล้า

ญาติ : สารุ

หมอลำ : คันแม่ศรีเมืองเฒ่าของเขาเว้าม่วนม่วน

ลาวสิตัมแต่น้ำอ้อยย้วยไปหาด้วยดอกคู่เส้า

ลาวสิเป็นดั่งเส้าซีเมนต์ตั้งในกลางเมืองดูอาจ

เป็นดั่งผาสาทชั้นใสล้อมฮ้างเฮือง

บ่ให้เคื่องใจหล้าหลานออนลูกอ่อน
 ลาวบ่ฮักผู้้นั้นลาวบ่ซังผู้้นี้เสมอกำเก็งกัน
 คันว่าแพงแสนนางให้ชื่นชมคือเค้าสาเดื่อหล้า

ญาติ : สาธุ แบบนี้เอาหล้าเอย

หมอ : นางนี้มาอยู่เฝ้าเคียงทรงนางให้เจ้าสว่างสาเดื่อนางเอย

ยาย : สาธุ

หมอ : นางนี้มาอยู่เฝ้าเคียงทรงนางให้เจ้าสว่างสาเดื่อนางเอย

ยาย : สาธุ

หมอ : คันว่าเฮือดและไฮโตอยู่ฟากฮัวพันพะอวนน้องให้ส่องเห็น

คันอีนางเจ้าไปหาหมอกล้าสิยามาใส่

คันว่ายาฮากไม้ทศทางใต้ให้ช่วยชู

ให้เจ้าชูเซยช้วนทรงนางอย่าให้เก้าเดื่อหล้า

อย่าให้เข้าหม่นมूसีคือเผิงเปียงบ่สี

คันว่าหมอผู้ดีน้องทรงนางลาวกะเป็นสาวจ่อ

ลาวก็แห่งกองก่อพ้อว้อขึ้นพวมเป็นดอกหมากขาม

คันว่าสมงามแก้วแวงงามเจ้ากะน้อยอ่อนอ่อน

คันว่าชู้สิช้อนผัวน้องกะอยู่ไกล

อย่าให้เพิ่นได้เห็นชู้ฮ้ายกำฝายคนทรง

ดูต้นเอื้อยจำปาทองผู้เ็นอ้อยนางเอย

ผู้ช้อยเว้าอ้อออยน้องให้เชื่อฟัง

ให้เจ้าฟังความเอื้อยหมอผู้ดีเจ้าคุณพี่

พ้อศรีเมืองแม่ศรีเมืองนางอยู่ที่ความเว้าก็ตั้งเดียว

หมอถามคนป่วย : กินข้าวแซบบ่ลูกหล้า

คนป่วย : แซบอยู่จ้า

หมอ : ตั้งแต่นอนอยู่ฟ้นปากแห้งบ่ลูกน้อย

แต่ป่วยอยู่ฟ้นปากแห้งบ่หล้า โอย เขาสาแม่ปากแห้งเมิด

ญาติ : ให้สู้มือ

หมอ : ให้ตัวแนบเห็นสูงแหมไผ่ย่านตาบอด

ญาติ : มานอนอยู่หน้าพี่หละ นอนกะนอนบ่หลับ คำเบิ่งแต่หลาน

หมอ : อ้อหล้าคันเจ้าของเห็นสูงกว่าเก่าแล้วดีใจบ่คำ ดีใจกว่าเก่าบ่

คนป่วย : ดีใจ

หมอ : ตั้งแต่มือที่แรกเป็นเสียใจผิดหวังหลายบ่คำ

คนป่วย : เสียใจอยู่

หมอ : อย่าเสียใจเด้อหล้าเอ๊ย เทวดาเพิ่นบ่ปะบ่ถิ่มดอก

ให้แจ้งให้สูงสา

ยาย : เอ้อ มาตุ้มมาต่อม

หมอ : ค้นไปหาหมอกะให้ถึกยาเพิ่นเด้อลูกเด้อ ให้ถึกกว่านถึกยา

เพิ่นหละลูกเด้ออย่าผิดเด้อ

ยาย : หมอกะหมอเจ้าหมอนายนั้นหละ

หมอ : ไปหาหมอกะอย่าได้ช่วงอย่าคึงให้ได้มักได้หมายเด้อ

ยาย : กินยาหมอให้สว่างให้เขา

หมอ : บ่มีน้ำลายสิกลิ้นลงมีท่อนี้ละบาดนี้

ชาย : ซิบอกคองปฏิบัติเพิ่นเด้อคนทรงเพิ่นแย้งเป็นสาว

บ่สู้เรื่องอียังดอก

ยาย : บ่สู้เรื่องอียังบอสู่อียังดอก

หมอ : ปฏิบัติไปฝากคุณเพิ่นเลี้ยงเอาบัดเนี้ยไปหาหมอกะให้ถึกหว่านถึกยา

เพิ่นเด้อ คนดี ๆ ซิมาตาบอดตั้งไดนอ

ยาย : อ้อ

หมอ : แแนวตาบอดอายเพิ่นหานี้หล้าเอ๊ย แม่มาล้าแม่กะบ่มียาให้กินจักคำเด

นางบ่มียามาทาจักเม็ดละลูกหล้า มีแต่ขอนำเทพดากะจักว่า

เพิ่นอยู่ใสเนาะ เว้าเพิ่นขอเพิ่น คนทรงผู้นี้ให้ปฏิบัติไป

นำคองพระธรรมอันพ่อแม่เฮาสอนไว้ปู้ย่าตายายเฮาสอน

ไว้ให้เป็นคนดี ผู้จักบุญจักคุณตัวเนาะ

หน้านี้ค้นเพื่อนำจิ้งจี้เข้าใจบ่ลูกหล้า เข้าใจความลำเพิ่น
จักแนวบ

ยาย : พ่อแม่บอกให้ฟังความอย่าสิ้น

ญาติ : ลีนพ่อลีนแม่บ่ดี

หมอ : อี้ บ่แมน ผู้ดีดอกดูหล้าเนาะ

คนป่วย : laugh

หมอ : ดื้อบ่ อย่าดื้อเดือลูกน้อย ฟังความพ่อความแม่เดือหล้า

คนป่วย : เอ้อ

แม่ผู้ป่วย : แนวดื้อเฮาห้ามบ่ให้ซี้รท่อนั้นละ

หมอ : โอย ย้านลูกอย่าสุไปดื้อจั้งจั้น

ญาติ : ย้านอีหลีแนวดื้อดื้อจั้งจั้นอีหลีคั้นมีรทก้อไป จนว่า

ยาย : ไปจนคำบ่ปุ่นแล้ว

แม่ : อี้

หมอ : ผู้แม่มาฮอดเฮือนซัวลูกมาจั้งจั้นใจได้

แม่ : อี้ จักได้ผู้แม่

หมอ : ผู้แม่ใกล้ซิตายแล้วพัดเห็นลูกมาอ้อยหั้นใจโล่งปอดเดือหล้า
คือตายเกิดใหม่นี้ละ คั้นลูกออกบ้านไปเริ่มป่วยละ

แม่ : อี้

หมอ : เฮด จั้งไดจื้อจ่า

ยาย : นอนบ่หลับเขามายามใดเขาย้าน

หมอ : เฮ็ดจั้งไดหล้าเอยแม่เฮาจั้งซี้ชี่นชิบาน

แม่ : ปานใด

หมอ : อี้ กะเลยบ่ฮู้ความเฮ็ดความกิน

แม่ : บ่ฮู้ความเฮ็ดความกิน

หมอ : ได้ยีนบ่ลูกน้อย ได้ยีนแม่เฮาเว้าบ่ลูกตัวหล้า

ผู้ป่วย : ได้ยีน

หมอ : เอออย่าไปदनบาดนี้เดือลูกเดืออย่าไปคน

ยาย : ละแม่ว่าไปไปนิละบาดนี้ ฟังความเห็นบาดเนี้ยบ่อลื่นเพิ่น

แม่ : ไ้อัยแม่ แม่ชิบตายก่อนบาดเนี้ย

ญาติ : แม่ชิตาย

หมอ : บาดนี้ไปเล่นบ่ไปตนแล้วน้อหล้าให้อะเขาอะวาลูกนอ

ยาย : จำแม่

หมอ : น้อ

ผู้ป่วย : จำ

หมอ : ไปกะให้ลามากะให้คอบ แม่เอยข้อยไปคาวเดียว

กะให้คราวอีหลีเดือลูกเดือ ออย่าคราวมื่อ คั้นคราวมื่อแม่ชิตาย

ยาย : อ้อ

หมอ : เอ็ม

ญาติ : อันนี้ไปกะบ่บอก คั้นว่าชิไปได้บ่บ่แปบ เอ็นนำกะบ่ทัน

หมอ : ท่านคั้นท่าไปจั่งซันอีก มันชิบเห็นสูงไต่ลูกหล้า

แม่ : นันละเข้าใจไป

ญาติ : คั้นไปไสบอกแม่ไปคราวเดียว

แม่ : อ้อคั้นไปชิบเห็นสูงอีก

ญาติ : ผู้ใดลูกเจ็บปานใดหล้าค้อนตีลูก

หมอ : ชิจีม

ญาติ : ความหมอนคนทำมะดาอีหลี

หมอ : เป็นจั่งซี้ตัวหล้า

ญาติ : บาดนี้บ่เป็นลมจักเทื่อ

แม่ : บ่เป็นลมจักเทื่อดอกแต่ห้วง

ญาติ : บ่เคยล้มจักเทื่อ บ่โตข่าวจักเทื่อห้วงห้วงลูกหลาย

หมอ : เลยชิป่วยก่อนลูก

แม่ : ชิป่วยก่อนลูก

แม่ : ชิป่วยก่อนลูกบาดนี้

หมอ : บาดนี้เทวดามีอีหลีหีโดบุญหล้า

ตั้งคืนสาแล้วบาดนี้ มิ่งไปไสกะชิบเห็นฮุ่ง

แม่ : อ้อแมบอกว่่าฟังความแม่

หมอ : คันบอกบฟังกุสิไปลัดทางเบ็งเกินนาอย่าให้มันเห็นฮุ่ง

เพื่อมันซิหลาบซิจื่อคนบอกมันบ่จื่อ เทวดาบอกมันจั้งซิจื่อ

ยาย : อ้อ

หมอ : อย่าไปอีกเดื่อลูกหล่า อันแนวนี้

ญาติ : จื่อไว้เพินบอก

หมอ : พอลูกขึ้นรถไปบับ จั้งซิณะหล่า

แม่ : อ้อ

ยาย : เน้นเนี้ยเอาเนี้ย

หมอ : แม่บ่คิดแนวดีจักแนว

เด้หล่าแม่อยู่เฮือนแม่ซิเว้าให้ฟังเดื่อแม่เคยเป็นแม่คน

เป็นจนเป็นอยู่เดียวนี้ คันลูกขึ้นรถบับ

แม่ : ไผซิมาบอกกุแล้วห่าเนี้ยคิด

หมอ : ลูกกุซิไปดำกันอยู่ไสนอ หรือ เขาซิเอาลูกกุไปไสนอ มานาน

แท้นอ ผู้ใดนอซิมาบอกว่่าลูกกุตายแล้ว ซิไปเฮ็ดหยังกะบ่พอซิไป

แม่ : บ่ไปไม่ได้เดียวเนี้ย

หมอ : วุ่ยวายในนี้หละ

หมอ : จากนั้นกะไปส่อง เห็นคนกะ

ไปถาม

แม่ : เอ็ม

หมอ : คันบ่เห็นคนกะเซ็น

แม่ : แม่่น

หมอ : บาดนี้จื่อเอาเดื่อลูกน้อยเดื่อ อย่าไปไกลคำอี้

แม่เดื่อลูกอยู่เลาะบ้านเลาะเฮือนเฮานี้ ไป คราวกะว่าคราว

दनกะว่าदनแม่เฮาจั้งบ่ทุกข์ บาดนี้คินนำลูก

แม่ : ทุกข์นำลูกจนว่่าให้หละเว้ย

หมอ : บาดนี้

แม่ : รongให้

หมอ : เสียงถั่วย เสียงขันหลุดมือเปิงตุ้เปิงเต็ง

แม่กะเป็นผู้ตื้นนอยุ่เฮือนพี

แม่ : อ้อ

หมอ : ตื้นเสียงเสียงอียัง

ตื้นมันคิดหลาย

ยาย : เอ็ม

หมอ : เอาไปเอามาแม่เลยชิปวยก่อนลูก บาดนี้

เขาสาคำอี่แม่เขาชะอย่าไปจั้งจั้น บาดนี้แม่ชิเว้าให้ฟังเดือหล้า

เสียงแคนเริ่ม, หมอพูด : ชิลำบาดนี้

หมอลำ : หล้าเอยคั้นว่าพ่อแม่เล็อยงฮักหึงแสนสาหัด

เพิ่นกะหวังคองคอยเพิงพะอวนองค้นอง เด่หล้า

ยาย : ตัวหล้าฟังเอา

หมอ : คั้นแม่นเจ้าเป็นจั้งดั่งแนวนามเชื้อ ขนมหวานพอยากอมเชื่องพุ่นแล้ว

คั้นว่าเป็นพัวดอกไม้สิถือไวนั้นบ่วาง

หมอพูด (มีเสียงแคน) : หล้า ! แม่ลำไปลำไปนี่ลำไปจนสุดเจ้าของ

เขากะได้หล้าเขากะได้เด่ เขาตาบอดกะได้เด่ ว่าแต่ตื้อคำอี่แม่

แม่ : บ่ตื้อว่าแน่

ญาติ (มีเสียงแคน) : บ่ตื้อดอก บอกเพิ่นแน่

หมอ : อีคิดน่า

แม่ : อยากขี้บี่ชีไกลขี้ใกล้ใกล้ บาดเนี้ย

ยาย : อยากขี้ขี้ขำนั้นแหละ

ญาติ : สาธุเอา

ยาย : สาธุเอาหล้าสาธุให้จื่อความเพิ่น เว้าบ่เป็นคือเก่าดอก

พ่อบอกกะชิฟังแม่บอกกะชิฟังว่าจั้งชีโลด

หมอ (มีเสียงแคน) : ได้ยินเขาร้องเพลงบ่ลูกน้อย

หมอลำ (มีเสียงแคน) : ฮักแท้มันอยู่ไหน ฮักแท้คือแม่พ่อเราเอง

หมอพุด : บ่มีผู้ใดฮักเฮาเท่าพ่อกับแม่ดอกลูกหล้าคำอี่แม่

ยาย : พ่อแม่มีผู้เดียวทอนั้นละ

หมอ : Һ่านี้เป็นจั้งซี้เต่ลูกหล้า คั้นคนซึหลอกกันกะบ่หลอกยาก

บ่ได้เขียนคิ้วทาปากมาหลอกคำอี่แม่

หลอกผู้สาวนะ เขาบ่ให้ผู้ชายมาหลอกจ้อย เขาให้แม่หญิง

ผู้ฮัก ๆ กัน แพง ๆ กันละ เฮยเฮ้าไปลื้ออีนางนี้มาให้

เฮาแน่นา เฮาซิพาไปหันไปนี่ดอก เฮาซิพาไป กะไปกับ

เขาละหล้าโตเชื้อเขา ไปฮอดหนทางมันซึเป็นโตใหม่

จ้อยคำอี่แม่เป็นจ้อย

แม่พุด : โต พ่อแม่หวังหวังจั้งซึ้นละ

หมอพุด : Һ่วงจั้งซึ้นละหล้าคั้นเอาไปแล้วซิเฮ็ดจั้งโต

ยาย : เอ็ม

หมอ : อันนี้บ่แม่นแม่ชายหน้าเกาะเนาะลูกเตื่อ มันเป็นอี่หลี

แม่ลำไปตามเรื่องเนาะลูกหล้านอเดื่อ

ยาย : สาธุ แม่ สาธุ

ญาติ : บ่เฮदनรดอก

หมอ : Һ่านี้ตั้งแต่ลูกแม่เป็นพ่อชายเดหล้า เขาไปโรงเรียน

เขาไปกวตริชาว่าเขาสอบได้ เขาว่า จั้งซึ่แม่คินำลูกหมู่นั้น

เสียงเพิ่นตักน้ำแข็งบาดโต แม่สะเดิดบาดนั้นมันตื่น

แม่ : นันอี่หลี

หมอ : ตักน้ำแข็งแม่สะเดิดแม่ตื่นคิตหลายใจได้ยินหยังแห่

แม่ : คินอนบ่หลับ นอนบ่หลับ

ยาย : นอนบ่หลับ

หมอลำ : คั้นว่าเป็นสาวนี้ธรรมเนียมให้มันคล่อง

ตื่นผมิให้หล้าเกียง ตื่นซึ้นให้หล้าเพียงตัวหล้า

หมอพุด (มีเสียงแคน) : เดียวนี้ก็พ่อแม่เขาไปห้าม บ้านเขาบ่คือ
 เก่าคือหลังหล้าเอย คนเขาปากกับใจบ่ตรงกัน
 ปากว่าตาหลับ
 ซิเชื่อใจใผกะเชื่อยากมันบ่หลังเห็นหัวใจเพื่อนหล้าเอย
 แม่นแม่เขาซิเว้าฮ้าย ปานใดแม่เขากะฮักเจ้าบ่จืดบ่จ้าง
 อดหล้า แม่นเพื่อนซิวานมาคือกลัวกะบ่ท้อแม่เขาซังตัวนาง

ญาติ : เป็นปานใด รักคือเก่า ให้แล้วหอดให้นำลูกแม่ ฮักฮักแม่

ยาย : กะอยากให้ดีละก่อสิได้ฮ้าย

หมอ : อี้

หมอพุด : ฮ้ายปานใดความฮักกะบ่จืดบ่จ้าง

ยาย : อุ่ม

หมอ : ตั้งแต่ผู้อื่นว่าฮักโตจั่งซิกินได้ กะบ่ท้อแม่เขาซังตัวหล้า

ยาย : บ่

หมอ : ซิบ่ท้อแม่เขาซังเด็นาง

ยาย : บ่ท้อดอก

หมอ : หานี้

ยาย : บ่ท้อแม่ด่าบับบ่บ่อยู่ดอก

หมอ : เพื่อนว่าเป็นสาวนี้ทำเนียมให้มันคล่องตีนผมให้หล้า
 เกียงตีนซิ่นให้หล้าเพียงเดือหล้าเดือ คนสู่มือนั้นมันบ่คือเก่า
 เพื่อนล้าว่าจั่งซี้ตัวหล้า

หมอลำ (มีเสียงแคน) :

อันอ้น้องเอย คันปีนนี้มันลตต่างปีกลายแท้เด นางเอย
 ควายตายบ่กินหญ้า หมาตายกะบ่เห่าดอก หล้าเอย
 บาดว่าเต่าตายว่าบ่ดิน ผัดเป็นหม้อท้อไฮ่นา

หมอพุด (มีเสียงแคน) : ความปากว่าบ่ซังละเหม

ยาย : เอ็ม

หมอ : มันหากเป็นอยู่ในใจ

หั้นละ ความว่าเต่าตายว่าบดินพัดเป็นหม่องห่อไธ่นามันเป็นจั้งชั้น

หมอลำ :

คันผู้ดีเดินขอกขี่ครอกเดินกลางถนนตัวหล้า

คนทรงน้องหมอผู้ดีให้ฮู้เรื่องเดือนางเอย

ให้ฮู้จักเครื่องใช้พะอวนเอื้อยหมู่พีหญิง

คันว่าเห็นฮอยพีให้เจ้าได้กั้มดู

เห็นฮอยครูให้เจ้าได้กั้มกราบนางเอย

เห็นแต่ฮอยเพิ่นลงอาบน้ำให้ฟายขึ้นใส่หัว

ยาย : สาธุตัวหล้าเอ๊ย

หมอ : คันว่าเจ้านี้เป็นสาวนี้ธรรมเนียมนำมันคล่องหล้าเอย

ดินผมให้หล้าเกียง ดินซิ่นให้หล้าเพียง

หมอพุด (มีเสียงแคน) : เพิ่นแปลว่าจั้งใดหล้าเพิ่นว่าให้เพศงามๆ เว้าม่วนๆ

หมอลำ :

อันน้องเอยคันว่าบ้านเพิ่นลืออยู่ต่างบ้าน บ้านแขกกะลันตัน

นางอย่าฝิ่งหลักแดนส่วยกะเลอลาวย้อ

คันเพิ่นพอใจเว้านำเฮากะให้เว้าม่วนเดือนหล้า

ขาหักให้เจ้าเว้า ตาบอดให้เจ้าเว้า นำเจ้าให้ม่วนหู

หมอลำพุด : ขี้เหล้า ขี้ยา ขี้ชา ขี้เฮ ขาหัก ตาบอดกะช่าง อย่าไป

เลือกชั้น เอาความเว้างามๆ เว้ากับเพิ่นโลดเดือ

ยาย : สาธุ

หมอพุด : กูบเว้านำหัวมันดอกบักหน่มันนั้น มันกินเหล้า มันดมกะปอง

ดมชา เห็นเขามาปิดปุปิดแปดกิบ้แม่่น เจ้ามาจั้งใดอ้าย ?

เจ้าไปหยัง ? เจ้าได้กินน้ำบ ? เว้าตัวหล้าเว้าตัวนาง เว้าเดือนบาดนี้หล้าเดือ

ยาย : คือกัน

หมอ : เอ็ม

โอบ เว้าตัวหล้าอดสาเว้าเดือบาดนี้ลูกน้อยเดือ

เว้าเดือบพอใจกะเว้าเดือลูกเดือ

ยาย : ?

หมอ : อี้ เฮาบเอากะบได้ตัวหล้า

ญาติ : เว้าดีตีบเป็นอีหยังดอก

บ่อเอาบักล้ำมาบอก

หมอ : เอ็มจ้อได้บ่ลูกน้อย

คนป่วย : จ้า

หมอ : เอื้อเว้าเดือลูกเดือเป็นตาซังปานใดกะเว้าตัวหล้า ออย่าเป็นอีหยัง

ญาติ : ออย่าให้คือเก๋าห่าเนี้ย

หมอ : ออย่าเป็นเดือลูกหล้า ออย่าเป็นเดือ

แม่ : คั่นว่าซังแล้วบเว้ามันเป็นจั้งซันละ

ยาย : พ่อแม่อยากอายุเขา

หมอ : ห่านี้เป็นจั้งซี้ลูกหล้าแม่ซิเว้าให้ฟังแม่กับพ่อเฮาอายุเขาจักซิเอนหน้าไปไว้

ยาย : อี้

หมอ : ไสลูกบเว้าหน้าเขา

ญาติ : เป็นจั้งซันละ

หมอ : อ้อห่านี้เว้าตัวหล้า บ่อยากดอกโตละอายุหรือโตซังละหล้า คำอีแม่

แม่ : บอก

ยาย : บ่แม่นจะอายุชะ

ญาติ : บอกโลด ว่าซันว่าซันโลด

หมอ : ออยากอายุกะบ่อายน่อเว้าม่วน ๆ ลูกเนาะเฮาบเอากะบได้

ญาติ : บ่เอา บได้คือเก๋า

แม่ : พ่อชายเดินปานใดกะมาเวนปานใดกะมา มาเฝ้าความเดียวผู้สาวบ่ถามกะมา

หมอ : ไอ่ยถามแนมะคำถามแนมะหล้า

แม่ : บ่จั้งซัน

หมอ : เว้าม่วนๆ ตัวคำคำผู้หญิงจั่งสูง

ยาย : เอ็ดจั่งได เว้ามดสูล่าย

หมอ : เอ้อ ซี้ล่ายกะช่างขาหักกะเว้า ตากบอดกะเว้าตัวหล้า

ญาติ : มาหาโตบ่อเป็นอียังดอก

หมอ : มาโลดมาฮอดมือฮ้อยหมู่กะบ่อเป็นหยังมาโลด

แม่ : ?

หมอ : เอ้อ

ยาย : จักว่าแมนหมู่หรือแมนผู้บ่าว

หมอ : อย่างให้เพิ่นได้ว่า

หมอลำ : คັນว่าเชือดดอกฟ้า บ่นอมกิงลงดิน

ช่างบ่เหลือตนชาวดินผู้ถวิลชาวฟ้าแทนอ

หรืออีนางว่าอ้ายเจ้านี้เป็นแนวนามแฮ้ง บินแสกกะอดอ่อนหล้าเอย

หรือว่าตีว่าอ้ายนี้เป็นแนวนามแฮ้ง

กุยแสกฮากลือออกชั้นตีหล้า

แมนสิปลุกดอกซ้อน ซอนข้างกลื่นบ่หอมชั้นตีน้องเอย

คันเพิ่นมายามน้อง หมอผู้ดีเว้าม่วนม่วนหล้าเอย

อย่าให้เพิ่นได้หลังเห็นได้ หัวใจส้อมกะช่างมัน

ยาย : นันละหละเอ้ยเพิ่นซิงเมิด

หมอลำ : คันอีนางเอ็ดจั่งชั้น ตาดำให้เจ้าแจ้ง ตาแดงให้เจ้าสว่างสาเดื่อ

เทวดาด่านดาว เห็นแล้วให้เฒดพรมแต่เดื่อ

ญาติ : สาธุนี้ละหล้า

หมอลำ : เลี้ยงเอาหล้า สาวอ็ดญ่าอีน้องใหญ่แหนเดื่อ

หล้าเอยคันผู้เจ้าบ่เว้าหน้าเขานันมะหล้า

พ่อแม่เขากะเลี้ยงยากเติดำ

บได้เอาน้ำมวกเลี้ยงเติดหล้า

กินน้านมคือกันให้เหลือตนแต่เดื่อ

(หมอลำ หัวเราะ)

ยาย : ตีนเขาอยู่คั่นบ่เว้านำเพิ่น

หมอลำ : โยยนางเอยเพิ่นเหลียวเห็นไฟไซกว้าง

ในหนาเพิ่นกะหยากแวงเดีหล้า

คั่นบาดมาแวงแล้วเห็นเย็นกะอยากอยู่คำเอย

คั่นเพิ่นมาแวงแล้ว คำเว้าให้ม่วนหู

ยาย : จื่อเอาหล้า

หมอ : เลี้ยงไว้เถาะหล้าเอย ขาหักให้เจ้าเลี้ยง

ตาบอดให้เจ้าเลี้ยง บ่ให้เคื่องแค้นเรื่องใด

เลี้ยงเอา ขาหักห้าน ขาบ่เพียงไว้เป็นหมู่เป็นหยังหล้า

บาดท่าเล็กเข้าบ้าน บักขาน่านสิช่วยนาง

หมอ : แม่บ่หล้า ? (หมอหัวเราะ)

ญาติ : บ่ฮักเว้าโลดเอาไว้ข้างใน

ยาย : เว้าโลดหล้าเอย

หมอ : ห่านี่กะเลี้ยงไว้เหาะขอหัก

ห่านี่ดีบ่งามเนี้ยกะเว้านำเขาไปโลด อ้ายเอย

เจ้าได้กินข้าวแล้วไปอี่พี เจ้ามาจั่งใดคั่นเฮาดี

ต่อเขาเห็นห่านี่เล็กมีมานเข้าบ้านมันกะซึ่มเปะลัมเปะ

ยาย : อ้อ

หมอ : มาบอกตัวหล้าเอย ผู้นั้นซึมาแฮ็ดให้เจ้าผู้นี้ซึมาแฮ็ดให้เจ้า

ยาย : เอ็ม

หมอ : อ้ายซึช่วยให้เจ้าหลบเดื่อหล้า

บักขานักนี้ละซึช้อยเฮา เลี้ยงโลดเดื่อหล้าคำอี่แม่

เลี้ยงไว้โลดดีสูคน

ญาติ : แม่ฮ้ายอี่หลี (ทุกคนหัวเราะ)

หมอ : คั่นบ่เป็นเพิ่นบ่เว้าเดีหล้า แมบ่ขายหน้าเต้คำ

ญาติ : คือว่าคือเป็นฮ้ายเป็นขาดแท้คนผู้จบผู้งามว่าซันดอก

หมอพุด : อันผู้บ่าวมาแล่นลี

แม่ : อ้อแม่หนีหลิ

หมอ : ให้แม่สู้

แม่ : ตุ ตุ ตุ ให้แม่สู้

หมอ : ให้แม่สู้ผู้เดียว

แม่ : แม่หนีหลิละ

ยาย : แม่หนีหลิมีแต่แม่หนึ่ง นำเขาค้อมมือๆ กับแม่ใหญ่เนี่ย

หมอ : เอ้อ

ญาติ : มัน เอ็นหาบอเห็นดอก

หมอ : คั้นผู้บ่าวมา เล่นหนีให้แม่สู้ผู้เดียว

ยาย : อ้อ

หมอ : แม่สู้จังใจ

ยากเอาหน้าลูกไว้คำอ้อแม่เอย

ยาย : อ้อ ยากคอบเอาหน้าลูกไว้

แม่ : เด็กตื่นเที่ยงคืนเขากะบ่หนีแม่หนีหลิ

ยาย : แนวกินเขากะชื้อมากินเป็นตาเหลือโดนเขา

เป็นตาเว้านำเขาอยู่

หมอ : เอ้อเว้าโลดหล้าเฮาบ่เอากะบ่ได้ตัวคำ

ญาติ : แม่บอกหล้าเอ้ยเป็นจังใจกะเว้าโลด

เว้าแล้วเฮาบ่เอากะได้ดอก

ญาติ : มาบอกมาสอนผู้สอนให้

ยาย : อ้อแม่สอนแต่บ่เอา

ญาติ : เทพดาใส่โทษอย่าเอ็ด อี้กเด้อ

ยาย : นี้เอ็ดจังได้หนูนกตาบอดมากะเว้าโลด

หมอ (หัวเราะ) : หนูนก ตาบอดมาบอกกับเพิ่นโลด

ญาติ : ขาหัก ขาหั่นมา เว้าโลด มือบ่มีจักนิ้วเว้าโลด

หมอ : เว้าโลดคำอ้อแม่กินบ่เป็นกะป้อน นอนบ่เป็นกะกล่อม

ยาย : เทพดาเพิ่นฮู้จักหน้าเนี่ยจื้อไว้บาดเนี่ย

หมอลำ : คั่นนี่นางเอย หล้าเอย เพื่อนหากว่า

คั่นหากคนเห็นดีแล้ว เทวดาหากเห็นชอบ

คั่นเพิ่นยินดีต่อม เทวดาเพิ่นเห็นพร้อม หล้าเอย (หมอหัวเราะ)

ญาติ : บ่เฮ็ดคือเก่าบาดเนี้ย

ยาย : บ่คือเก่าตัวหล้า

หมอพุด : แม่ว่าจั่งซี่ แม่สอนลูกสาวแม่

หมอลำ : ขาหักให้เจ้าเว้าตัวหล้า

ตาบอดให้เว้าหน้า เจ้าสูคนนางเอย

หมอพุด : ลูกสาวแม่เป็นผู้ช่วยทันตะอยู่โรงพยาบาล คั่นท่า

ผู้เฒ่าไปโรงพยาบาลเพ็งเวียง เพ็งเว้งบ่จักความ

อย่าดำเพิ่นเดือหล้า ไปบอกเพิ่นดี ๆ เว้าเพิ่นม่วนๆ

เดือคำ ลูกกะได้ คือแม่บอกหมดซู่แนว

เห็นเพิ่นนุ่งผ้าขาดหยอกอยู่หยอกหยอยแห่งไปเบ็งดี

เงินอยู่ถุงเสื้อกะบ่มีให้แต่คนป่วยกิน

เงินเดือนมารับนำแม่ เงินเจ้าของใช้หนี้เหมิด แม่กะ เลยพอใจบ่มีกะช่าง

ยาย : อ้อ

หมอ : ว่าแต่ลูกมีน้ำใจ บ่มีทรัพย์สินกะ

ช่างว่าแต่มีน้ำใจให้มนุษย์ต่อกันแม่กะพอ

ยาย : มีแล้ว จั่งซั้น

หมอ : เอ้อ ก็เลยว่าพอใจเลี้ยงลูก พอใจเลยว่ามีหวังบอดหวังนำลูก

อันนี้ให้แม่เฮาพอใจกับเจ้าเดือลูกหล้าเดือ อย่าให้แม่

ผิดหวัง คั่นผู้บ่าวมาแม่พ้อว้อ ลูกหล้าเดือ อย่าให้แม่

ผิดหวัง คั่นผู้บ่าวมาแม่พ้อว้อ ลูกเล่นไปลี้ไส ออกทังหลัง

บ้านพุนไสคั่นบ่จั่งซั้นเพิ่นลิล้าว่าจั่งซี่บ่

หมอลำ : หล้าเอย เห็นว่าดำซี้หื้ออย่าฟ้าวซี้เฮือกลายเดือนาง

เห็นว่าดำขอยลอย เจ้าอย่าพายเฮือเว้น

บาดว่าเฮือเจ้าล่อมปักดำคอยลอยนี้ละน้องสิไปช้อยนางเอยตัว

ยาย : สารุ เอนี้ละ สารุ ให้เขา

หมอลำ : โยยเจ้าผู้คำค่าล้านให้ใจสู้ตั้งเดิมสาเดือ นางเอย

อย่าให้เพิ่นหลังเห็นไล่หัวใจนกขี้ถี้

นับตั้งแต่มือนั้นเมื่อหน้าเจ้าอย่าเป็น

ยาย : สารุ

ญาติ : อย่าเป็นอีก

หมอ : เพิ่นเิ้นเจ้านายเจ้าว่าจั่งขี้ตัวหล้า

หมอลำ : คั้นว่าบุบผาด่วงดวงหอมหอมน้องอี่พี

หมอผู้ดีมาอยู่พีลิตีได้ตั้งหลังสาเดือ นางเอย

หมอพุด : ลำบัดใดกะว่าแต่หมอผู้ดี ให้เป็นผู้ดีเดือ หล้าเดืออย่าได้เป็นไพร่

ต่ำสกุลอี่แม่เดือ ปากให้เว้าม่วนๆ

ญาติ : ให้เป็นหมอผู้ดีตลอด

หมอ : ให้เป็นหมอผู้ดี

หมอลำ : แม่่น้ำตาเจ้าลิตกลงท้อง ให้กลิ่นกิน

เจ้าอย่าคายเหยื่อถีมให้ชาวบ้านเพิ่นเห็น

อย่าสู่มะลงมะเล็งเว้าลายเขมร เว้าบ่ม่วน

อย่าสู่เต็นข้ามหลัก สักข้ามฮิ้วไปโคมค่างหมากถั่วดอ

คั้นแม่่นจั่งได้

ยาย : สารุเอนี้หล้า

หมอ : คั้นเพิ่นพอใจเว้า ศรีเพาแพงให้เจ้าเว้าม่วนม่วนตัวหล้า

แนวว่าซู้ต่างบ้านกะเที่ยวฮ้อยฮองยาม

คั้นว่าถามข่าวน้อง นางงามกะให้เว้าม่วนม่วน

มีทั้งโภชนาข้าวปูลาขึ้นต่อนางเอย

มีทั้งขันหมากแก้ว ลายเคล็ดดอกผักแว่น

ตั้งแล่นแค้นคอยถ้าคุณ

หมอพุด : ซั้นตัว ให้เสมอต้นเสมอปลาย อันความดีนี้มันบ่

เสียมันชิลื่อไปก็ฮอดใส่พุ่น

ยาย : อ้อ

หมอ : ลูกพ่อใหญ่ นั่นดีฮ้ายเด็กน้อยๆ
เกิดมือวานนี้จั่งฮู้จักความ

ยาย : คั้นความบ่ดีเสียฮอดพ่อฮอดแม่ฮอดพี่ฮอดน้องพุ้นแล้ว

หมอ : บาดนี้คนซี้จับจุดเจ้าบ่ได้เด้อหล้า คั้นเป็นจั้งจั้นจักว่า
เจ้ามักผู้ใดบ่มีฮู้จัก เลยดีไปเหม็ดบ้านเหม็ดเมือง

ยาย : ดีไปเหม็ด อ้อ

หมอ : หัวท่อนี้ท่อนี้มากะดีเหม็ด จักว่ามันมักไผบ่ฮู้จักดอก
คือลูกซ้อยนี้แล้วมันซี้ได้แต่งจั้ง เขียงซ้องหาเอาตัวนี้หลุด
บ่จักดอกมันมักไผบ่ฮู้มันดีเม็ดคั้นบ่แต่งเขียงซ้องหาบ่ฮู้
จักว่ามันไผดอกเอ้า บ่ให้คนเห็นใจเจ้าของเลยม่วน
ตลอดรายการเขานี้จั่งมาลีให้เคียดจั้งจั้นละหล้าให้เขาใช้
ชะเด้อเทวดามีเด้อคำอ้อแม่มีแท้แท้

ญาติ : สารูเอามือแม่ยกมือเอา

หมอพุด : เอ้อ

หมอล้ำ : นาดี ๆ ละใช้ข้าวปลูกพันธุ์ดี
ข้าวปลูกไม่ตีมันทำให้เสียชื้อนา
ผลิตผลเกิดมาจะเป็นพลเมืองดี

ญาติ : อ้อ

หมอ : ชันตัว

ยาย : แม่จ้อไว้บ่เพิ่นเว้าให้ฟังจ้อเอา

หมอพุด : ห้านี้ ทำความดีไปก่อน
สายคอออนมันบ่เสียดอกนางเอย

หมอล้ำ : คั้นว่าน้องเอยคั้นว่าทางเส้นเค้าบ่ให้หวาดหนามปก
นางอย่าหนีไปเที่ยวทางฮกให้พ้อดงเสียฮ้ายเด้อหล้า

ยาย : สารูเอาหล้า

หมอพุด : ผู้ใดทำดีได้ดีเพิ่นว่าหล้า

ยาย : ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

หมอลำ : อันความดีมันไม่มีชายใครอยากได้ทำเอาเอง

ทำดียอมได้ดี ทำชั่วยอมได้ชั่วมันมัวหมองทันที

ทำดีต้องได้ดี

ยาย : จื่อเอา

หมอลำ : ชันต์วน้องได้ยินบ่ร้องเพลงบ่

เดี๋ยวนี้เฮาบ่แม่นักปราชญ์ บัณฑิตอี่หยัง เฮามาเว้าให้

กันฟัง มาเว้าตามหลักความเป็นจริง เด่นล้ำ แม่กะ

จบชั้น ป.4 แม่ฮอดบ่มีความรู้ท้อโต เจ้าจบมอใดละหล้า

คนปวดย : จบ ปอ วอ ทอ (ปวท.)

หมอลำ : ป ว ช ตีลูกแก้ว ประโท แม่จบ ป.4

หานี้ คันหมูโตมันรู้แล้ว คันไปพ้อแนวบ่ดีหมูโตร้องเพลง

กับแม่มันบ่คือกันเด

หมอลำ : เป็นอย่างนี้ต้องลาออก เป็นรอย่างนี้ต้องลาออก

หมอลำพูด : หมูโต

ร้องไปสมัยนี้เด (คนหัวเราะ) หมูแม่น (หมอลำหัวเราะ) ผู้แม่น

ร้องเพลงแบบนี้เด แม่กับหมูโตร้องบ่คือกันสมัยแม่นี้

สมัยเดี๋ยวนี้ละ

หมอลำ : หนูเป็นเด็กท้องนา ศึกษาก็เพียงแค่ชั้น ป.4 แน่ผู้โต

เป็นอย่างนี้ต้องลาออก เป็นอย่างนี้ต้องลาออก

หมอลำพูด : จักเรื่องอี่หยังจ้งลาออก (ทุกคนหัวเราะ)

แม่จักนำ เป็นตามยุคตามสมัยเนาะหล้า จักว่าแนวได้

จ้งสิลา แม่บ่ลาเดหล้าแม่มีแต่ชู้

หมอลำ : หนักช้อยกะสิเอา เบาช้อยกะสิสู้ ปุดันไปตามหว่าง

คันมันมัมบั้นฮ้ายมันสิพ้อบ่อนดี

หมอลำพูด : นานี้บ่มีทางละบาย เด็กน้อยสู่มื่อละบายอารมณ์ออก

กับคือผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ละบายว่าจ้งชู้

หมอลำ : โอยข้อยนี้ทุกข์ยากไ้ ปากกำดำหมอง
 ขาดทั้งเงินทั้งทอง ขาดเสปียงของใช้
 ทุกข์ยากไ้ปากกำกินมันหมก
 คันบ่มีหมกมันปากบ่ดำปานนี้

หมอพุด : เด็กน้อยสู้มือนี้

หมอลำ : ทำงานทั้งวันไม่มีเงิน เดินไปเดินมาได้ห้าพัน

หมอพุด : มันละลายออกไปใสบุ (หมอหัวเราะ , คนหัวเราะ) ???

หมอ. : ฟังเขาเว้ากันไปจั่งชั้นละเนาะ

หน้าคนเรานั้นกะคือ ผู้ละลายออกมาหั้น

ยาย : บคือ

หมอ : ข้อยเห็นอ้ายหนึ่งว่า ขายนา แตกกี้เงินแสนมันหลายเนาะนา
 เข้าพันขายได้แสนหนึ่ง หลายเต

ยาย : หลายแล้ว

หมอ : ไปซื้อรถคันหนึ่งมันกะสามแสนสี่แสน แม่บปละ กะเงินแสน
 นั้นไปดาวนรถเหมิดสี่หมื่นห้าหมื่น มันกะเหลืออยู่ห้าหมื่น
 แม่บปละ บาดนี้หลงเจ้าของชะแล้วลิมชะแล้วบาดโต
 มีรถแล้วขี่ไปขึ้นนอกบ้านพุ่นแล้ว ขี่รถพาลูกพาเมียไปหาขี่
 ลิมเสียฮอดรถ ลิมไปลิมมาเขามาขี่รถหนีแล้วละ
 ฟ่องเขาเอนไปเล่นไฟ ไปสูบยาทางใต้เขากะเอนคูบา
 เขายีตรฤเหมิดแล้วบ่มีหยังจักแนวบาดนี้ เมาเหล้าบาดนี้
 ไปนอนอยู่ตะคลองหมาเห่าโคบโคบอยู่เขากะบ่ไล่หนี มันบ่มีเงินเต
 เขาบไล่ให้ไล่หัวมันหยังนอ ทั้งนี้โงคอบาดนี้

หมอลำ : ยามจนบ่มีคนเอนไล่

ยามเฮาได้ขอแ่คูบา

หมอพุด : พะนะ ปะเท่ คนเฮามันเป็นจั่งซี้ตัวก็ว่าจั่งซี้

ยามได้เขาหาขอห้าขอสิบยามเฮาบ่มีมึงนอนให้หมาเลียปาก
 เขากะบ่ไล่หนี

ญาติ : แม่หนีหนี

หมอพูด : อ้อ แล้วบาดนี้เรากะบ่ให้เป็นจั้งจั้น ทุกข์ยากฮ้าย
ปากกำมันหมอง ทุกข์ปานใดเฮากะให้เว้านำเพิ่น มีปานใด
เฮากะเว้านำเพิ่น ให้ฮักกันนอ

ญาติ : ฮักกันแพงกัน

หมอ : เฮี้ยฮักกันแพงกันบ่มีผู้อยากทุกข์ บ่มีผู้อยากจนดอก มีแต่ผู้อยากมี
อยากรวย อยากมีความสุขทุกคนมันหากเป็นบ่ได้

ยาย : อ้อ

หมอ : ความคิดมันบ่คือกัน น่านี้ผู้มีความคิด ก่อกันให้เหลือโตนผู้บ่มี
ความคิดน้อยเหลือโตนกัน

ยาย : อ้อ

หมอ : ความคิดมันบ่คือกัน น่านี้ผู้มีความคิด ก่อกันให้เหลือโตนผู้บ่มี
ความคิดน้อยเหลือโตนกัน

ยาย : อ้อ

หมอ : คู่ตนกันไป

ซ้อยล้าผิดบะละหล้า ? ซ้อยล้าผิดไป

ยาย : บ่ บ่ ผิดดอก

หมอ : น่านี้บ่คือกันแม่เต๋มาปานใดแม่ซิเว้าคือเก่า

หมอล้า : หนูเป็นเด็ก ท้องนาเกิดมาท่ามกลางสายลม แสงแดด

หมอพูด : มันเกิดอยู่ทันหนีเกิดอยู่ใสเกิดอยู่ใสก็มีสิทธิ์ทำดีได้

ญาติ : อ้อเกิดอยู่ใส ทำดีได้ดี

ยาย : เพิ่นบ่ห้ามทำดีทำชั่วจั้งห้าม

ยาย : ทำชั่วได้ชั่วแล้ว

หมอ : อ้อ

ยาย : เชื่อได้หล้า

หมอพูด : เชื่อลูกเด้อ

หมอลำ : คันเจ้านี้ฟังความข้อย สาวผู้ดีสิบเก่า
ดอกหล้าเอย คันเพินคำค่าลำน

ยาย : สาธุ

หมอลำ : พระอนเื้อยบ่เก่าหมองดอกหล้าเอย
คันว่าเจ้าล่องค้อง เจ้าถัดดอกทองสมุด
ให้นางนี้ชุดมาไว้ ในสวนให้เพินหล้าเดือหล้า
ให้เจ้าตีพะเนียดคัน ต้นทางอย่าให้เพินได้ลวง นางเอย
อย่าให้แมงภูเืองแสวงหาตอมดอก
อย่าให้ผู้ใดมาเยาะยอกเย้า โยเยื่อให้เกาศรีดีสาเดือ

ยาย : สาธุหล้าเอย

หมอลำ : ดีสาเดือแก้ว พิฑูรย์คำอันล้ำค่านางเอย
แม่นว่าดีผู้เดียวกะบ่ได้ ดีได้กะบ่ดี
ดีดีนี้ดีนากันมันจั่งแม่น
ดีผู้เดียวกะบ่ได้ ดีได้กะบ่ดี
ดีดีนี้ไผเห็นกะอยากเบิ่ง
ทั้งอยากได้ไปเป็นเชื้อหน่อแนว
คันว่าดีดีแล้วให้ตีมาย้าวยาว
นางและท้าวให้ตีได้ตั้งเดียว แต่ท่อนางเอย
ให้มันกลมกั้นเข้า อย่าเปไปกะคือไม้แป้นกีนางเอย

ยาย : นี่หล้า สาธุ

หมอลำ : สามัคคีท่อนั้นให้เป็นหมั้นแก่นสารเดือหล้า
คันแม่นบ้านลืออยู่ต่างบ้าน บ้านแขกกะสันตัน
เฮากะบ่ได้ผิงหลักแดน ส่วยกะเลอลาวย้อ
คันเพินพอใจเว้านำเฮากะให้เว้าม่วนม่วน
ขาหักกะให้เว้า ตาบอดกะให้เว้า นำเจ้ากะคู่คน

ญาติ : สาธุตัวหล้า

หมอลำ : ขอให้คนทรงเจ้านี้เบาเบยแจ่งสว่าง

พิษพยาธิตูค่างคิงเจ้าให้ห้วงหนานเดือ

ยาย : สาธุ ให้เขาให้ขาว

ญาติ : ให้ขาว

ยาย : ให้ดีให้งาม

หมอ : คั้นว่ากายยาเจ้ากะอย่าให้เศร้าเดือหล้า

ผิวพรรณอย่าได้แก่ เนื้ออ่อนอ่อนพะอวนน้องให้ชุ่มเลิง

ญาติ : สาธุ

ยาย : สาธุ

หมอลำ : สาธุเดือเทวดาด้าว ให้นำนมทุกบาดอย่าง

แม่นี่นางตาบอดเบื่อง บ่เห็นฮุ่งทางไปก็ตามท่อน

นางสิไปหาหมอกล้ายายมาใส่

ยาย : ตัวนี้ละ สาธุ เซินลงมาให้หละ

หมอลำ : ขอให้เทวดาด่าน ด้าวให้นำกุ่มเหลื่อมง่าแต่เดือ

หลายคนพร้อมกัน : สาธุ

หมอ : คั้นกินห้วนก้อย่าให้คา กินยากะอย่าให้ข้อง

ขวงในวังให้ชูช่วยແหน่เดือ

หลายคน : สาธุ

หมอลำ : ให้นำชูช้อยช้วนพะอวนน้องให้ขึ้นบานແหน่เดือ

หมอพูด : คั้นไปหาหมอ กะให้ถึกยาไว ๆ แหน่เดือ ลูกหล้า

ญาติ : สาธุ

หมอพูด : เขาสาคำอี่แม่ ว่าแต่ให้ดีให้งามสะ ว่าแต่หูแจ่งตาใส

แล้วชิปฏิบัติไปนำคองแม่บอกนี่ละน้อ บ่ไปหลบหน้า

หมอพูด : มีแต่ชิเว้าม่วน ๆ น้อ ละบาดนี้ ไปก็ให้ลามาก็ให้

คอบให้ฟ้าวไปฟ้าวมา เขาเป็นสาวเป็นแม่หญิง พ่อแม่

ก็ห้วง สมัยนี้กับแม่อย่าง ไปนำรถ คั้นห่ามันพลาดบับลงมา

กะจักชิเป็นแนวใด จังใด

ญาติ : หัวใจ หน่วยตา

หมอพูด : นี่แล้วลูกสาวไปเรียนหนังสืออยู่ขอนแก่น อ้นหล้าเอ๊ย

เลิกโรงเรียนแล้วให้ฟ้ามาเยือนเด้อ คำอี่แม่ แม่หวัง เอาเอา

แบนมือมาแมชีแฮ็ดให้เป็ง ว่าอย่างชีละเนาะ มือนี่ก็มาห้ามบให้เอามือใส่กัน

เก็บไข่ใส่มือเก็บไข่ใส่มือ

แม้อักซ้านี้ หละหล้า ย่านแต่ไข่เสียอย่าให้มันเสียเด้อลูกแม่

อักคือย่านไข่หลุดมือ ชีเสียมือใด

ยาย : ชีเสียยามใดชีเสีย

หมอ : แพงหลาย

ยาย : ชีเหี้ยยามใด

หมด เอ้อ แพงหลาย

ยาย : คั่นตกลงมันแตก

หมอ : อี้

ยาย : เสียตาย

หมอลำ : เว้าพื้นแม่ หรือพ่อรักลูกปานนี้

แม่นเขาชิม่าพินคอตมากะขอตายต่างลูกพ้อ

ขอว่าแต่ลูกอ่อนน้อย นี้พายช้อยชีขึ้นบาน

แม่ : แม่น

หมอพูด : อักหลายแท้ ๆ หล้าเอ๊ย

ชีเดียวนี้โตพวมอยากรู้ โตพวมอยากเห็น

พวมม่วน เพินว่าอี่หยังป็น อยากไปเห็น ว่าหยัง ก็อยากเห็น

นำเพิ่น บาดผู้แม่นนี้ตั้งอยู่ทางหลังใจชีหลุดชีขาด คิดย่านลูกเสีย

ยาย : เหลียวส่องแล้วส่องมะนานมาแท้นอนานมาแท้นอ

ตรงนี้ หมอลำจุงคนป่วยคลานเข้าไปกราบ 3 ครั้ง แล้วกล่าว

สัญญากับเทพว่า “ผู้خابเป็นคือเก่าคือหลังอีก ให้ผู้خابเขาชะ”

แล้วกราบลง 3 ครั้ง คนป่วยไปนั่งที่เดิม หมอลำพูดสอนทุกคนที่มา

แล้วลำต่อไป

หมอ : จังซี่ละนอลูกนอ มามาไหว้ พี่ลูกมา ตั้งแต่นี้เมื่อหน้าชิบเป็นมา

ญาติ : ไปลูกไป

ญาติ : ให้ตีงามสาเด้อ

หมอพุด : เด็กน้อยสู้มือนี้บ่ฟังความผู้เฒ่าปานใดละเนาะ หล้าเอย
อย่าว่าจังซัน อย่าสนอ้าย

หมอลำ : จะเสียใจไปทำไมกันเล่า (หมอลำหัวเราะ)

หมอพุด : ตั้งแต่ก็ผู้เฒ่าล่ำกะบ่คือเด็กน้อยล่ำ ร้องเพลงคือสู้เนาะแต่ก็ผู้เฒ่าว่า

หมอลำ : โอย นางเอย คั้นข้อยมักบ่ได้เจ้าข้อยชิไป บอได้เจ้าข้อยชิไปผูกคอตาย
ข้อยชิไปหงายคางเนนเกียดดินทรายยามแล้ง

หมอพุด : ผู้เฒ่าล่ำแต่ก็ เด็กน้อยมันบ่ได้ได้มันบ่ได้

หมอลำ : คั้นว่าข้อยมักบ่ได้เจ้าข้อยบ่ผูกคอตาย

มีแต่ข้อยชิหนีไปขายนามูนก็อยู่เมืองกรุงพูน

คั้นผิวทรงบตีเหน่มันกะบ่เอาเต้เด็กน้อยซุ่มมือ

แต่ก็เสียทองท่หวับยอมเสียนผิวให้เผ

แต่ก็ เดียวนี้เสียทองท่หวับเตะผิวลงเรือนไปเลย

(หมอลำคนอื่นหัวเราะ)

ยาย : ซุ่มมือเนย

หมอ : เสียใจไปทำไมกันเล่า เขาไม่รักเราจะหงอยเหงา

ไปทำไม ตี๊ว ไม่รักก็ไม่เสียใจจะหาเอาใหม่หาละเซินหาละเซิน

แม่ : เป็นจังซันละซุ่มมือ (ทุกคนหัวเราะ)

หมอ : ป้าผู้เก่าไว้สิไปชมผู้ใหม่ป้าสวนอ๋มหนีไปชมแก้วม

อ่อน ๆ ตี๊วบ่สะออนหม่อ้ายชายแล้วท่โอย

ญาติ : ร้องเพลง คือ เพินว่านั่นแหละ

หมอ : เข้าใจดีใจงามสะเด้อหาเนย

หมอพุด : คั้นนี้ คนซุ่มมือนี้ บ่รู้จักเจ้าของ เอาผู้อื่นเป็นกระจก

เงาพ่อแม่ พี่น้องเตือนมันแมนความเพิ่นอยู่ได้เนาะ

เจ้าของบ่หันเห็นเจ้าของบาดได้ ห่านี้เพิ่นกะเลยว่จังซี่

คั้นผู้บ่าวมาขอผู้สาวจั่งซี่ เพิ่นกะมาตรร่านางวางค่าทำว
 เนาะกะอยากได้จักสี่หมื่นห้าหมื่นกะบคิดเหลือโตน
 ผู้พ่อผู้แม่ที่หาเงินมาแต่งให้เนาะผู้อยากได้กะมีแต่อยากได้
 ผู้แม่กะเลยตัดปัญหาเอาเถาะอีหล้าเอยอย่าเอาปานนั้น
 ถอน หักค่าบ้อยค่าแข่งแข่งลง จักหมื่นแห่ แม่เขากะได้เลี้ยง
 โตกะกินนมเขากะกินนมคือกันแม่ะสิเอาแต่ค่าน้ำนมเจ้าของ
 เอาแต่พอดีพองามแนตัว

หมอลำ : คั้นว่าดีแล้วไป ดีใจน้องสาวผู้ดีผู้ดีฮอดแล้วไปนอ
 ดีแต่คำค่าล้าน พะอวนน้องผู้อ่อนเยาว์
 คั้นมันดีใจหล้า ปะเป็นเงินให้เจ้าฟ้าวฟัง นางเอย
 เชิญเจ้าลงมาเล่น จักคราวเย็นพอแจ้สว่าง
 ลงมาสะสวยล้าง ตามข้างให้ล่องไหล เดื่อ
 คั้นว่าเล่นอิมแล้ว ให้ได้ถวยเล็กลามือ
 ให้ได้หันหลังกลับ ลิตาวคินเมื่อบ้าน
 ให้อีนางได้เล็กจากหน้า
 ปะทรงเมื่อยาวยาว เวินวังพีนีเอย
 ให้เจ้าเล็กจาหน้า ปะน้องให้ต่าวเมื่อ
 อย่าได้มาเผื่อแผ่ผืน ทรงนางให้เหลืองเหล่า เถาะหล้าเอย
 คั้นว่าไทย-ลาวพื้ จักกันความบชื้อ

หมอลำพูด : ห่านีกะเชิญโลดเดื่อ

หมอลำ : (หมอลำลุกขึ้นเดินรอบๆ เวียนซ้าย)

เพิ่นกะหาแต่คำบ่ม่วนแม้ง จากเว้าต่อกัน นางเอย

หมอลำ : เฮาหากแมนแนวนำชั้น บ่หันเมื่อหนีจาก

เล็กจากหน้าปะทรงนางไว้แปนเปล่า

เล็กจากหน้าปะน้องให้ต่าวเมื่อน้องเอย

หมอลำนั่งลงรับชั้น 5 จากผู้ปวยและผู้ช่วยลำยกลไศหัว

แล้วพูดว่าให้เล่นตามพอใจที่อยากเล่นโลดเดื่อแล้ววางชั้น 5

ไว้ที่ชั้นค้าย “ให้เต็มอกผู้เจ้าไข่มุขใจผู้เจ้าป่วยให้มันงามอ้วยช่วยจั่งคืน
บ้านอีแม่เฮา”

หมอ : คั้นไต้ยีนความแล้วเบาหัวใจบ่ลูกน้อย อ้อใจดีชะเด้อ

หลาผู้ดีผู้งามฟังความพ่อความแม่ ให้หันใจลูกน้อยเอย

ใจดีตั้งหล้าความบอดีบ่องาม

ฟังความพ่อความแม่เด้อให้แม่ได้ค่าตองอย่าให้แม่ผิดหวังเด้อ

พ่อแม่อีกคือแดงแพงคือไข บ่แม่นแพงผู้เดียวแพงกันทั้งโคตร

พี่น้องลงป่ากะอย่างเดียว ซ่อยเหม็ด

ญาติ : เม็ด

ญาติ : เอ้ย

เสียงแคน (ทั้งหมอลำและคนป่วยลุกขึ้นฟ้อน)

หมอ : เห็นฮุงบ่

ญาติ : ทำงานฟ้าวเด้อ (ตบมือ)

ญาติ : ย้อแซน อีหลาเอย

หมอลำผู้ป่วยผู้ช่วยลำ 3 คน ลุกขึ้นเดินเวียนซ้ายตามหลังกัน

เป็นแถว (มีเสียงแคนลายน้อย) รอบคาย มีบางคนนั่งลงกราบ

ที่คายแล้วลุกขึ้นเดินเวียนซ้ายมีผู้เข้าร่วมเดินเพิ่มขึ้น (มีเสียงปรบมือ

ผู้เดินส่วนหนึ่งร่วมปรบมือ จากนั้นทุกคนเริ่มฟ้อนรำเวียน

ซ้ายรอบชั้นคาย แล้วหมอลำลำเชิญเทพลงมาเล่นด้วย (นั่งลำ)

หมอลำ : คั้นอีนางนี้ดีใจแล้ว เชิญเจ้าลงมาเล่นไกวแขนกวัดแกว่ง

เชิญอีนางเจ้านี้กวัดแกว่งนี้ ไกวเล่นดั่งหงส์แต่เด้อ

ทรงของน้องให้เบาเบยแจ้สว่าง

ญาติ : ออกไปกินข้าวนำแม่ใหญ่พูน

หมอ : คั้นว่าพิษพยาธียู่ค่าง คิงน้องให้ห่วงหายพีเอย

สายสมรแก้ว แนวนงามงามให้เจ้าสว่างสาเด้อ

นางอย่าสะมาอยู่ค่าง คิงน้องให้เก่าศรี

คนทรงน้องสาวผู้ดีนางสิจำจื่อ

นางสีจ๋าจื่อไว้ เมื่อหน้าสีบ่หลง

นางบ่หลงไหลเข้าภูสะเภา เป็นย่าน นางเอย

นางนี้ฟังความนาดตะเคี้ยวจอมส้อยช้อยหมู่พีหญิง

คิงนางหล้าให้ใจดีชมชื่นนางเอย

คันเคี้ยวบ่ปะให้ไม่หล้าวลัมให้ตันฮ้องเขาฮอม

พีลือหอมเอาคำคำล้าน พะอวนน้องพีบ่วางดอกหล้า

มาเกาะคิงบางน้อง สาวผู้ดีให้เจ้าสว่าง นางเอย

ให้คือบัวบานบ้าง คิงบางเสมอบ้าง

ให้อีนางได้อย่างต้องแต่ง กลางบ้านให้เพิ่นแยงสาเดื่อ

บุบผาเอย นางเป็นไม้แก่นแล้วอ่ยอ่อมเป็นชี่ซอนดอกเด่หล้า

นางเป็นไม้แก่นแล้ว อ่ยอ่อมให้มอดกินพีเดื่อเอย

เอาให้มันได้สมความเว้า ลมอ่ยากลายกันชี่โหวด

มีเสียงแคนและทุกคนเดินพ้อมและมีเสียงพุดคุย

หมอลำ : หางให้หนักเก็งบั้งอ่ย่าเสียไ้เมื่อสีลง

คนทรงน้องเบาเบยเอื้อยลือเมื่อส่ง

เอื้อยลือเมื่อส่งน้องน้องสีเมื่อส่งเอื้อยคราวมือหากคำดา

โอย สายสมรแก้ว แวงงามอ่ย่าได้โง่เดื่อหล้า

แบกกะใช้สน้ำให้ท้วน

ตกกะเห็นว่าได้ลงวังสาแบกกะเซอคันไ้

เอาให้เต็มใจไ้ ไผมันจึงค่อยตัวนางเอย

ให้ได้หันจ้าวจ้าว จังเมื่อบ้านอีแม่เฮา

(มีเสียงแคนกับเสียบรรบมือเป็นจังหวะ)

คนป่วยนั่งลงพักผ่อน หมอลำต่อคนอื่น ๆ ยังพ้อนรำต่อ

หมอ : คันว่าเต็มใจน้อง ให้คินเมื่อหย่องหย่องสาเดื่อ

มีชองให้เพิ่นเมี้ยนมีม้าให้ชี่เมื่อพีเอย

หมอลำ : คันว่าบุบผาน้อง เต็มใจแล้วชี่คินเมื่อหย่องหย่อง

สาวผู้ดีเอย พีลือเมื่อส่งน้อง นางแก้วแก่นสมร

เมื่อส่งน้องหมอผู้ดีน้องอี่พี นางเอย

ค้นว่าพอดิดำม เทียวทางถือหาบ

หมอลำนั่งลงแล้วจุดเทียน 1 คู่ บักที่ค้ายที่แม่ศรีเมืองยกชั้นขวัญเข้ามาให้หมอตรวจดูชั้นขวัญประกอบด้วยแป้ง น้ำมันทาผม นวดสีปาก หมาก 2 คำ ยาสูบ 2 กอก ดอกไม้ 1 คู่ เทียน 1 คู่ แหวนผูกฝ้าย 1 วง หวี กระจกเงา ไข่ต้ม 1 ฟอง ข้าวเหนียวขนาดไข่เมื่อครบแล้ว หมอลำนำเทียบมาจุด (สูมาบักที่ปั้นข้าวเหนียวแล้ววางไว้ที่ชั้นขวัญ)

เฮากะอาบน้ำแก้ว สาลแล้วให้ต่างเมื่อ

นางลือขอขวัญให้ คำพะไมผู้เพิ่นป่วย

ให้เพิ่นงามอ้วยชัย ดีได้ตั้งหลัง แหน่เดื่อ

ไข่ขวัญช้อย นางงามเกลี้ยงวงปลอดแห่นเดื่อ

อย่าให้มีบ่อนแป้ว แมงข้างบ่องแหว เดื่อ

นางนี้ขอนำเทวดาด้าว ในแดนฮักษาเขต

ขอนำครุฑนาคน้ำ ไต้แผ่นธรณี

ทั้งอิศูร เมฆคลาเพรียงพร้อม

นางลือขอขวัญคืน ให้เจ้าชั้นขวัญให้ คำพะไมน้อยอ่อนอ่อน แหน่เดื่อ

ทางซาอย่าให้คาไซ่ ทางคอบอย่าให้คาบ่วง เพิ่นเดื่อ

หลังอี่นางอย่าให้ลายพอกพ้อยฮอยส้เพิ่นดีเดื่อ

ให้เพิ่นดีนำทาง ทางสีมามาย้าย่าวแห่นเดื่อ

สาวงามงามช้อยสิวีห่วนเอิ้น เทียน้องให้ตัวคืน

หมอลำยกชั้นขวัญลุกขึ้นถือชั้นขวัญด้วยมือขวาแกว่ง

ไปมายืนและลำไปด้วยผู้ช่วยหมอลำยืนพื่อน

ค้นแม่นขวัญหัวข้อง ผีโป่งกลางนา

ขวัญหัวนางไปช่องผีปูดากลางบ้านก็ดีค้ายท่อน

แม่นว่าขวัญหัวข้อง สีมาทองให้นำส่ง แหน่เดื่อ

มาเข้าคิงอย่าได้ว่าเหม็นสาบ

ขวัญนางมาเข้าคาบอย่าได้ว่าเหม็นคาว

คืนมาเข้าในกายควบเก่า

นางอย่าได้ละคาบเจ้าให้คิงเศร่าเก่าหมองเดื่อ

พ่อแม่เลี้ยงฮักหึงแสนสะหนัดนางเอย

บ่ต่งดอกผู้ป่วยบ่ต่ง

หมอลำ : เพิ่นก็หวังคองคอยเพิงพะอวหนองคั่น้อง

ขวัญหัวช่องทางใดให้ฟ้าวแล่นมาเดื่อ

มาพื้มาเจ้าอย่าคาอย่าค่างเดื่อหล้า

คีนมากินน้ำล้าง ไสงามงามบ้านอี่แม่เฮาเดื่อ

ขวัญนางมาทางไฮ้เจ้าอย่าชันกอนหญ้าคา เดื่อหล้า

แม่นว่าขวัญเจ้ามาทางนา เจ้าก็อย่าชันกอนหญ้าพื้เดื่อ

ฝนตกเจ้าอย่าด่วนไปหน้า

ฟ้าห้าฮ้องเจ้าอย่าด่วนไปไกลนางเอย

ญาติ : เอ้อ

หมอลำ : มาอยู่เฮือนมุงหญ้าเจ้าพื้เดื่อ

มาหม่มผ้าผีนงามพื้เดื่อหล้า

อ่าถ้าเอย เจ้าผู้นำแต่้มเหล่า แพรวผีนงามช้อยสีย้อมให้ทั่ว

หัวและท้ายให้มันได้เก็งกัน

นางเป็นแวนนามชั้น หันมาช้อยบให้เจ้าอย่างดอกหล้าเอย

เพิ่นนี้มาขายข้าง ช้อยมีเงินสามตางค์ช้อยชื้อให้ชื้อ

สาวผู้ดีเอย คั้นเจ้ามาฮอดแล้ว ให้เจ้ากอดไข แก้ว กำแน่นเจ้าอย่าไตน

ชั้นขวัญหลุดจากมือหมอลำลงไปใส่ผ้าขาวที่ญาติผู้ป่วย

ต่งรับเอาไว้ได้แล้วนำชั้นขวัญทั้งหมดไปวางที่ดักผู้ป่วย

แล้วผูกแขนให้ขอให้อยู่ดีมีเฮง ทุกคนจะมาผูกแขนให้ผู้ป่วย

เมื่อผูกแขนแล้วก็นำไขและปั้นข้าวเหนียวมาวางที่ชั้นขวัญ

เหมือนเดิม ผู้ช่วยลำ นำชั้น 5 ไปมอบให้หมอม้า (หมอแคน)

เพื่อลากลับบ้าน เป้าแคนลายน้อยหมอลำนั่งประนมมือลำต่อ

(คายเอ็นขวัญมี)

1. กระจกเงา

2. หวี
3. แป้งก้อน
4. น้ำมันทาผม
5. หมาก 2 คำ
6. ยาสูบ 2 กอก
7. แหวน 1 วง
8. ข้าว 1 ปั้น
9. ไข่ต้ม 1 ฟอง
10. เทียน 1 คู่
11. ดอกไม้ 1 คู่
12. ฝ้ายผูกแขน

เห็นว่าເຫີດເຫຼດແລ້ວ ຄວຍພາລາເລີກແລ້ວເດືອ

ເຫີດເຫຼດແລ້ວຄວຍເລີກລາເມືອ

ນາງສີ່ນຮັ່ງກຸບ ຕ່າວດີນເມືອບ້ານ

ນາງສີ່ດີນເມືອຮັ່ງ ສີ່ມາທອງໄປຮັ່ງຮັ່ງ

ນາງນີ່ນຮັ່ງເຂົ້າ ຄວຍບັງຄມກັມສອມສ່ອ

ญาติ : กลับเมื่อละ

หมอ : เมื่อเกาะนออ้ายสงกาเจ้าคุณพี่

หลวงศรีหม่ออ้าย ชายแก้วให้ต่าวเมื่อ

เมื่อนอจุมพลอ้ายสายยนต์เจ้าพวกพี่

ทั้งบุญจันทร์ ทั้งคำพัน ได้ต่าวเมื่อนออ้าย

เมื่อทั้งขุนหาญผู้ หลวงธนูนายด่าน

ขุนกันหม่ออ้ายชายแก้วให้ต่าวเมื่อ

เมื่อทั้งไพศรียาย สุวันดีพวกพี่

รัศมีหม่ออ้าย บัวละพัน พวกพี่

กุมพี่ กุมพาหม่ออ้าย ชายแก้วให้ต่าวเมื่อ

เมื่อนอกมัพันอ้าย ชายแก้วให้ตัวเมื่อ
 เมื่อนอกมัพันอ้าย บุศดีพวกพี่
 บุศดีส้อยหอยนาดี เจ้าผู้นำล้นหล้า
 บุญมีหล้าหมาเฮียนนางเจ้าผู้แจ่งสว่าง
 ฟ้าหวนฮ้องน้อยอ่อนอินฉะหวา
 สุพรรณละนางได้ตัวคืนเมื่อบ้าน
 เมื่อทั้งสมุณทาล้า หางตาตำน้องพี่
 สมเสลาส้อย ค้ำบงแดงอ่อน
 สีดาทองหมุ่น้องได้โง่ไค้งอ่วยเมื่อ
 เมื่อทั้งพิมพาให้ สุดใจเจ้าคุณแม่
 คุณพระยาพ่อแจ่มเจ้า นายเต่าให้ตัวเมื่อ
 เมื่อทั้งกรมทหารม้า นายกุลินักหมวด
 ให้เจ้ากรวดพี่น้อง ได้โง่ไค้งอ่วยเมื่อ
 ขุนหาญอ้าย ชายงามเจ้าเปิดด่าน แหน่เดือ
 ประตุเหล็กให้เจ้านี้เปิดให้ไซประตุให้น้องตัว
 บ่าวผู้ดีเอย เจ้าอย่าอัดแจบแน่นกะแจแป้นอย่าใส่ไล
 จำปาให้ลิคีนเมื่อดั่งดั่ง
 ข้อยสิเมื่อส่งน้อง นางแก้วแก่นสมร อีพี่เอย
 ข้อยสิเมื่อส่งหล้าบุบผานางเนื้ออ่อนอ่อน
 สาวผู้ดีเอย นางนี้ได้วาดเว้าได้โง่ไค้งอ่วยเมื่อ สาดือ
 อย่าให้เพิ่นนี้มาเผื่อฝั้น ทรงนางให้หน้หน่วง พี่เอย
 อย่าให้เพิ่นได้มาอยู่ซ้อน ให้ทรงน้องหล้าเหลืออง เดือ
 นางนี้บให้เคื่องคำฮ้อน แนวนได้จักออย่าง ดอกพี่เอย
 ความใดดีข้อยกะเว้าจ้อยจ้อย จาน้องจนม่วนหู
 ค้นว่าคนทรงหล้าสาวอัญญาน้องกะจำจ้อ
 นางสิจำจ้อไว้สิเมื่อหน้าสิบหลง
 นางสิบหลงไหลเข้าภูสะภาเป็นย่านย่าน

นางบ่เต็นขำหมลัก สักขำหมฮั่ว ไปโคมค่างหมากถั่วดอตัวพีเอย
 ค้นว่าคนทรงหล้า สาวอัตญากระยงน้อยอ่อนอ่อนพีเอย
 ความหลักนางกะบ่ได้ ความฮู้กะบ่มี
 หมอผู้ดีน้อง จำปาทองได้เอ็นสั่ง
 นางกะเอ็นสั่งน้อง จำปาทองได้เอ็นสั่ง
 ให้นลาวเสาสาเดืออ้าย ซายงามผู้เพิ่นป่วย
 ให้นสาวนางงามเพิ่นนังมอ้วยช่วยดีได้ดังหลังสาเดือ
 ตาตำให้นลาวได้แจ่ง ตาแดงให้สว่างสาเดือ
 พิษพยาธียูก้างคิงน้องให้ห้วงหาย แหน่เดือ
 ให้เจ้าบายไปถิมทะเลกว้าง แม่น้ำหลวงพุนเดือ
 ว่าแต่ดวงเสน่หาน้อง ทรงนางได้แปนเปล้า
 ยามเลิกจากน้องให้คิงอ่อนปานเทาแหน่เดือ
 ยามเมื่อเลิกจากเจ้า ให้คิงเบาปานนุ่น แหน่เดือ
 คิงอ่อนอ้วนนั้นคือฝ้ายดีดผง
 ค้นว่าทรงของน้องหมอผู้ดีน้องอี่พี
 ให้นลาวสวัสดิ์ดอม หม่อมพะอวนองค์อ้ายแหน่เดือ
 กายยานางก็อย่าให้เศรำ ผิวพรรณอย่าให้เก่า
 เนื้ออ่อนอ้วนพะอวนน้องให้ดังหลัง
 อย่าได้สังฮอมให้ ทั้งมะโนดวงใจน้องนี้เป็นไปทั่วเดือ
 เจ็บหัวทั้งปวดท้อง พะอวนอ้ายให้เกือยหนี
 หมอผู้ให้เจ้าเอาไปถิม เมืองปราจันกะจั่งบ่ถี้กกลิ่น
 ให้เพิ่นเอาหินก้อนล้าน ต้นไ่ว้อย่าให้มา
 ให้เพิ่นเลิกจากหน้า ป้าน้องให้เปล้าแปน แหน่เดือ
 จิตอีนางอย่าให้หนีไปอยู่บ้านแหน
 แหน่อย่าหนีไปอยู่บ้านห้อย ชิบินอนเสมอว่าว พีเอย
 อย่าให้มันมือหนึ่งหนาว อย่าให้คราวหนึ่งฮ้อน ได้นอนกั้งดังลูกค
 มันลิเต็มทีน้อง นี้เฮือฮั่วลงทางท้าย

คັນว่าสายสมรแก้ว นี๋ทรงแววอย่าให้เก่า
 อย่านำให้เข้าหม่นมัว คือเผิงเปียงบสีเตือ
 ให้อีนางนีนดินำโคตรพี่น้อง ก็ลุงป้ายายาย
 นายในห่องสีมาทองอย่าให้ต่ำ
 แม่นว่ากกกาเกียง ให้เพียรเลี้ยงให้ใหญ่สูง แหน่เตือ
 แม่นเพิ่นกินบ่เป็น ให้อ้ายป้อน นอนบ่เป็นก็ให้กล่อม
 ให้ถนอมต่อมตุ้ม พระอนน่องให้ใหญ่หน้า
 ให้ได้ซู้จันจัน ลงน้ำจั่งท่าผนนี้เตือ
 คันว่าคนทรงหล้าสาวอัญญาอะแห่งเป็นสาวจ่อ
 คันว่าซู้ซ้อซอน ผัวน้องกะอยู่ไกลดอกคุณเอย
 สิบปีก็อย่าให้หนาว เตือชาวปีก็อย่าให้ไข้ สวยลวยไบให้คือเก่า
 อย่านำให้มีหยงหย้า ไบบางกัตยอด
 ให้อีนางเพิ่นนี้ปลอดอ้อยซ้อย ยางสีย้อยฮ้ำขว่นอย่าให้มี
 หมอผู้ดีซ้อย สิคิ่นเมื่อต่งต่ง
 นางสิหันหลังกลับ สิตัวคิ่นเมื่อบ้าน
 นางสิคิ่นเมื่อเบื่อง เมืองเฮาไปย้าวยาว
 สาวผู้ดีนางสิฝงฝากไว้ นำให้เทพตานีเตือ
 ขอให้บุญสงกา จำปาให้เหลื่อมงำฐไว้ แหน่เตือ
 สาธุเตือ เทวดาด้าวอินทร์พรหม ยมมะราชกะดีตายเตือ
 คันว่าเทพดาท่อนไท้ให้หลังเยียมผ่อพลอย
 เทวดาด้าวในแดนฮักษาเขต
 ครุฑนาคน้ำใต้แผ่นดิน
 ทั้งอิสูร เมฆคลาเพรียงพร้อม
 กับทั้งธรณีเฒ่าอยู่ในดิน พื้นแผ่นดินกะดีตายเตือ
 ผู้เจ้านี้ค้ำน้ำให้กิน ผู้เจ้านี้ค้ำดินให้อยู่ก็ดีตายท้อ
 กับทั้งคุณของปู่ย่าเลี้ยง ให้เมืองบ้านนี้โตงเอาเตือ
 อย่านำให้เลิกหลวงเข้าในเมืองให้ชิงยาด

ให้เจ้าศัวกอดอุ้มเอาน้องเข้าใส่เปล้าให้แต่เดือ
 ให้เพื่อนเขาสาเดือ แก้วพิฑูรย์คำอันล้ำค่า ช้อยเออย
 ให้อีนางนี้สะหะสว่างเนื้อดีได้ดังหลังเดือ
 คันอีนางนี้หาหมอกล้ายายามาใส่
 ยาฮากไม้ทางใต้ให้ช้อยชู
 สาธุเดือ คุณพระพุทธรให้เจ้ามาบังหลังเดือ
 คุณพระธรรมให้เจ้ามาบังหน้าแห่นทอน
 ชาวสีมาให้เจ้าวงแวงล้อม สีเอาแก้วแก่นสมรแม่เดือคุณเออย
 คันว่ายามไฮ่กะออย่าให้น้องนี้เจ็บขาเดือ
 ยามนากะออย่าให้เพื่อนเจ็บป้าง
 ให้เพื่อนยูทางสร้างกินทานติดต่อ
 ให้อีนางได้ตักบาตรทั้งหยาดน้ำ ให้นุญค้ำช้อยชู
 คันหานางนี้เดินไปค้า หาเงินตราเบี่ยบาท กิดิตายทอน
 ไปทางน้ำให้คุณนำช้อยเฮือ แม่เดือ
 คันอีนางนี้ไปทางเหนือ ให้นำช้อยหาบแต่เดือ
 คันว่าบาปอย่าเห็นเข็ญอย่าช้อง ของจิงไรอย่าให้ผ่าเดือ
 สัพพะสิ่งฮ้ายให้หนีเว้นหลีกไกล
 คนทรงไท่คำพะไมสิจำจื่อ
 เห็นฮอยพีนางสิก้มดู เห็นฮอยครุณางสิก้มกราบ ดอาคคุณเออย
 เห็นแต่ฮอยพีนลงอาบน้ำ สีฟายขึ้นใส่หัว
 นางบ่ว่าสิลื้มคุณเฒ่า แนวนบักดำผู้เกิดก่อน
 อีนางได้กินต่อนเนื้อ กะยังสิเอื้ออ่าวหา อยู่เดคุณเออย
 เจียมกก นางสิเจียมเหง้า เจียมเงนางสิเจียมง่าอยู่แล้ว คุณเออย
 นางสิบ่เอ็นดาโคตรพีน้องลุงป้ายายาย
 ยามมือเข้านางกะสิบ่ว่าความลื้ม
 สมพองงายนางกะสิเว้ากะนำอ้ายให้ม่วนหู
 สิให้กลมกันเข้าบ่เบ่ไปกะคือไม้แป้นกี

นางบ่หักไม้ค้อนซอนแล้วตีหลังคุณเอย
 เวินวังนางกะบ่ให้หนีไกลแซ่
 แห่ตีนตีปลาลูกชู้กั่ว
 ความซ้วนางนี้บ่ให้มาบวมบี่ให้ตีได้ตั้งหลัง
 ค้นว่ากลมกันแล้วบ่เปไปกะคือไม้แป้นก็
 สามัคคีทอนั้นสิเป็นหมั้นแก่นสาร
 แม่นว่าบ้านสืออยู่ห่างบ้าน นี้บ้านห่างกันไป
 ความสัมพันธ์ไมตรีกะตั้งเดิมดาเค้า
 อีนางได้กินข้าวหม้อ บ่ลืมความเว้าเก่า
 ความอีนางเว้าต่อเอื้อย สิเป็นมันแก่นสาร
 ค้นอีนางอยู่พื้ให้คือจ้งบัวบานบ้าง ให้คิงบางเสมอบ้าง
 ให้อีนางได้อย่างต้องแต่ง ในกลางบ้านให้เฟิ่นแยงสาเดือ
 แพงแสนน้อง ศรีคนทรงอย่าได้ล้ำเมื่อย
 อย่าให้นางได้อิดอ่อนล้ำสิพามาเมื่อยมีน
 เขือบมีหามาแถม แสงบ่มีหามาตีให้แต่เดือ
 ให้เฟิ่นซิมอยู่เรื่อยสิคือสั่งอ่างหิน
 นางนี้สิบปีนภูผา ตะลิ่งชันมันค้อย
 นางสินำฮอยเข้าคลองพระธรรมเฟิ่นเอิ้นบอก
 ทางเส้นเค้าสิบกวาดหนามปก
 นางสินำฮอยเข้าคลองพระธรรมเฟิ่นเอิ้นบอก
 ทางเส้นเค้าสิบกวาดหนามปก
 นางสิบหนีไปเที่ยวทางฮกให้พ้อดงเสื่อฮ้าย
 นางสิแยงยังกำ คลองพระธรรมเฟิ่นซี้ส่ง
 สิบลองป่องท่าง ทางเค้าตั้งแต่หลังละเดือ
 ค้นอีนางเอย เฟิ่นอยู่พื้แม่คุณ
 ยามไฮ่กะอย่าให้ใช้บาเดือ
 ยามนากะอย่าให้เฟิ่นได้เจ็บบ้าง

ให้เพ็ญอยู่ทางสร้าง สวมมอนซ้อนสวนปาน แหน่เดื่อ
 ให้เพ็ญได้ยู่ทางเอ้ ตีนชินไกวใหม่ แต่เดื่อ
 จำปาให้สิลาเมื่อ หนีจากละเดื่อ
 นางนี้ฝั่งฝากไว้ นำให้พระยอดคุณ
 เอาแต่บุญคุณค้ำ สนิมนำผู้ส่งเถาะเดื่อคุณเอย
 ค้นว่าคุณบ่เลี้ยง หลานน้อยบใหญ่นำ
 ให้เจ้าตุ้มไว้แหน่เจ้าผู้แพรเชิงลาย
 ตุ้มเอาสายสมรแก้วแวนนางงามงามไว้ถ้าหล้าแต่เดื่อ คุณเอย
 ตุ้มเอาค้ำค้ำล้าพะอวนน้อง ถ้าหล้าแยงแหน่เดื่อ
 แพงแสนน้องศรีคนทรงน้อยอ่อนอ่อน
 สิบเหลือปากได้แก้วแก่นทูนหัวละเดอ
 เจ้าผู้บัวบังใบสีปิ่นเวนน้ำ
 ตามกระบวนของน้องนี้มีมาเกินว่าคอง
 ให้เพ็ญงามเลาะเขาเงามล่องคองดีได้คู่แวนสาเดอ
 ค้นเพ็ญดีสาล้ำสวให้ให้ดีมาย้าวย้าวแหน่เดอ
 ให้เพ็ญนั้นดีทั้งจ้วควายหล่างของแพงอยู่ใต้ล่างเพ็ญเดื่อ
 ดีทั้งลูกอ่อนน้อย นี้พายช้อยคู่สุคน แหน่เดื่อ
 อันว่าเป็นตายนี้ให้หนีไปวันหลีกสาเดื่อ
 โพยภัยสั่งอย่าให้มีมาต้องเพ็ญเดื่อ
 ให้เพ็ญนั้นดีทั้งจ้วควายหล่างของแพงอยู่ใต้ล่างเพ็ญเดื่อ
 ดีทั้งปู้ย่าเลี้ยง หลานน้อยเพิ่มคู่คน
 แพงอยามากลาย พลายอยามาใกล้ของจิ่งไรอย่าบังเบียด
 สัพพะสิ่งฮ้ายให้หนีวันหลีกไกลสาเดื่อ
 จำปาให้สิลาเมื่อย้าวย้าวละคุณเอย
 นางและท้าวสิลาเจ้านี่ตัวเมื่อละเดื่อ
 สารุล้ำกำฝ้ายสงกาพี่เอย
 เจ้าผู้เตโชหลายสิ้นคนทั้งค้าย

ขอให้บารมีอ้ายให้นำแนมคุ้มเหลื่อมแห่นัด
 จำเหลื่อมไว้คือหญ้าเหลื่อมไฟ
 ไปกะอย่าให้คา มากะอย่าให้ข้อง
 ขวงในวังให้ช้วนโต่ง วงแวงล้อมพะอวนน้องนั้นคู่คน
 เมื่อเดือสัสดีอ้ายชายงามเจ้าพวกพี่ช้อยเอย
 สีหม่ออ้าย เสมียนทองพวกพี่
 เสมียนตราหม่ออ้ายชายแก้วให้ตัวเมื่อ
 เมื่อทั้งจุมพลช้อย สายยนต์เจ้าพวกพี่
 ขวาและซ้ายพะอวนอ้ายเจ้าอ่วยเมื่อ
 มือทั้งขุ่นกันช้อย ขุนเจียงพวกพี่
 ขุนไกรหม่ออ้าย ให้โง่โคงตัวเมื่อสาเดือ
 เมื่อทั้งสาวสนมพร้อมในวังคับคลัง
 เสเนดล้อมให้เมื่อพร้อมหม่อพื้หญิง
 การเพิ่นเสรีละเดอน้อง การเพิ่นเลี้ยงหนีเมื่อเมืองสายาวยาว
 นางและท้าวให้เมื่อพร้อมพำกัน
 เมื่อเดือเกษรน้องไภษรนางน้องพี่ บุญมีน้องบุสดีนางนาถ
 โสภาคำหม่อน้อง ได้โง่โคงอ่วยเมื่อ
 เมื่อเดือพันงาช้อย ชมพูน้องพี่
 คำฝนหล้าปะทุมมาน้องอี่พี่
 จันทีทองนางได้ตัวเมื่อเดือน้อง
 กิณารีนารอนหล้าสาวอัฏฐาน้องอี่พี่
 บัวเงิน บัวทอง หม่อน้อง ได้เมื่อพร้อมหม่อพื้หญิงสาเดือ
 เมื่อเดือคิงบางหล้าจำปีนางน้องอี่พี่
 อินตะหวาช้อยสังคะทองนางนาถ
 ทัสสะมาลเส้าหางตาดำน้องพี่
 สาวมาลี วันช้อย มะลีทองหอมอ่อน
 สาวสักการินทองหม่อน้อง ได้โง่โคงอ่วยเมื่อ

เมื่อทั้งพวงมะลัยหล้า เข็มมาลาน้องอี่พี
 สุนทรนางหมูน้อง ได้เมื่อพร้อมหมู่พี่น้อง
 เมื่อนอคิ่งบางอ้าย ชายงามม้ามิ่งอ้ายเอย
 เจ้าผู้ม้าบักหึ่งหัวของค้ำค่าหลายอ้ายเอย
 การเพิ่นเสรีจละนออ้ายการเพิ่นเสี๋ยง หนีเมื่อเมืองเกี๋ยงอ้อยห้อย
 ทั้งผู้ใหญ่ผู้น้อยได้โง่โคงอ้วยเมื่อ
 เขามาเมื่อนำฮืดสืบสอง คองสืบห้าถวยบาตั้งแต่เก่า
 เมื่อนำฮืดตั้งแต่เค้านูราณเฒ่าเพิ่นแตงมา
 นางมาเยายาให้กะเห็นโอบมากหน่วย
 ให้เพิ่นงามอ้วยช่วยได้โง่โคงอ้วยเมื่อ
 เขามาเมื่อเหมิดจุ่ม เหมิดซุมเหมิดหมวด
 กวาดพี่น้องได้โง่โคงอ้วยเมื่อ
 มือเมื่อถ่อนสายคออวนพวกพี่
 เมื่อเมื่อเดื่อเมื่อเดื่ออย่าซ้ำชิตขึ้นม้า คมฮ่าต่าวเมื่อ

- ทุกคนกราบพาดาย 3 ครั้ง แล้วหมอลำมาผูกแขนให้ผู้ป่วยด้วยฝ้าย
 ผูกแขน 2 เส้น นำไขว้ขวัญมาปลอกดูว่า ไขว้ขวัญช้อยนางงามสิเกี๋ยงปลอดบ่
 นอ หรือสิมีบ่อนแป้วแมงข้าวป่องแดงบ่นอ แล้วปลอกไขว้ดูข้างไขแล้วผ่าดูใจ
 กลางไขเห็นปลอดดีกรณีนี้ถือว่าดี

- หลังจากนั้นแล้วหมอลำจะยกเอาน้ำหอมออกมาจากชั้นคายให้ผู้ป่วย
 นำมาลูบผม ชักเอาเทียน 5 คู่ออกมาจากคายเพื่อให้ญาติผู้ป่วยนำไปบูชา
 พระที่วัด ส่วนอื่น ๆ มีหมากยาสูบน้ำมันทาผม ขวดเหล้าให้นำไปโผด (นำไป
 ทิ้ง) ส่วนหวีกระเจกเงาผ้าขาว ผ้าชีนให้เจ้าของบ้านเก็บไว้ใช้ได้ต่อไป

- ถ้าหากญาติผู้ป่วยจัดอาหารไว้เลี้ยงก็จะร่วมรับประทานอาหารกัน แต่
 จะต้องเป็นจัดเลี้ยงที่บ้านอื่นคณะผู้ไปกับหมอลำจะรับประทานอาหารที่บ้านที่
 ทำการรักษานั้นไม่ได้ จวกนั้นทุกคนก็อำลาพากันกลับบ้าน

เป็นอันเสรีจพิธีการล่ำรักษาซ่อม

ประวัติผู้วิจัย

นายสุรัตน์ จงดา เกิดเมื่อวันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2515 ที่บ้าน
 พระยี่น อำเภอพระยี่น จังหวัดขอนแก่น จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนชุมชน
 บ้านพระยี่น ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระยี่นวิทยาคาร จบนาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่
 2 ที่วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ เมื่อปีการศึกษา 2533 และเข้าศึกษาต่อ ระดับ
 ปริญญาตรี ณ คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
 วุฒิสศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศษ.บ) เมื่อปีการศึกษา 2535 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ .
 2540 ปัจจุบัน รับราชการที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

